

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr ..... Rady Gminy Miedziana Góra z dnia ..... r.

Wójt Gminy Miedziana Góra

**S T U D I U M   U W A R U N K O W A Ń
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY MIEDZIANA GÓRA**

Kierunki polityki przestrzennej

MASTERPLAN RAFAŁ KOZIEŁ
26-065 Piekoszów, Jaworznia-Zagórze 1

KIELCE, 2021

SPIS TREŚCI

I. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	3
II. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ	4
III. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W WIODĄCYCH DZIEDZINACH	
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	8
1.Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy	8
2.Środowisko przyrodnicze	16
3.Dziedzictwo kulturowe oraz ochrona krajobrazu kulturowego	41
4.Rolnictwo	52
4.1.Podstawowe zasady zagospodarowania przestrzeni rolniczej	52
4.2.Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	53
5.Kierunki rozwoju funkcji leśnej	54
6.Turystyka	55
7. Prognoza demograficzna	56
8.Układ komunikacyjny	58
8.1.Układ drogowy i kolejowy	58
8.2.Komunikacja publiczna	60
8.3.Drogi piesze i rowerowe	61
8.4.Zaplecze motoryzacji indywidualnej	61
9.Infrastruktura techniczna	62
9.1.Gaz	62
9.2.Ciepłownictwo	63
9.3.Energetyka	64
9.4.Wodociągi	68
9.5.Kanalizacja	68
9.6.Telekomunikacja	70
9.7.Gospodarka odpadami	71
10.Obrona cywilna	71
IV. USTALENIA FORMALNE	73
V. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM	73
VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	74

I. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra jest wykazanie przestrzennych możliwości i ograniczeń rozwoju gminy, w szczególności jej zadań własnych i zobowiązań w zakresie zadań ponadlokalnych, z uwzględnieniem obowiązku ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego, na podstawie uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych, kulturowych, zainwestowania, przepisów prawnych i sytuacji demograficzno - gospodarczej gminy.

W strategii rozwoju gminy Miedziana Góra do roku 2025 sformułowano trzy cele strategiczne rozwoju gminy, są to:

- I. Cel I: Wzrost atrakcyjności Gminy Miedziana Góra jako miejsca zamieszkania;
- II. Cel II: Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Gminy Miedziana Góra;
- III. Cel III: Wzrost potencjału gospodarczego Gminy Miedziana Góra.

Powyższe cele strategiczne zostaną osiągnięte poprzez następujące cele operacyjne:

- 1) rozbudowę i modernizację komunalnej infrastruktury technicznej;
- 2) rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej;
- 3) rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa komunikacyjnego;
- 4) poszerzenie oferty oświatowej i edukacyjnej;
- 5) poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy;
- 6) wzrost aktywności obywatelskiej, społecznej i gospodarczej;
- 7) rozwój sektora mikro i małych przedsiębiorstw;
- 8) poprawę ładu przestrzennego w gminie;
- 9) promocję oferty turystycznej i rekreacyjnej gminy;
- 10) osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego;
- 11) osiągnięcie wysokiej jakości usług ochrony zdrowia.

II. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Uwzględniając uwarunkowania rozwoju oraz specyfikę gminy Miedziana Góra wyróżnia się dwie główne strefy polityki przestrzennej, obejmujące obszary i tereny o zbliżonym sposobie zagospodarowania oraz podobnym charakterze ustanowionych reżimów ochronnych:

- **Strefa przyrodniczo-krajobrazowa**, obejmuje najbardziej wartościowe obszary i elementy środowiska przyrodniczego, tj. lasy północnej i południowej części gminy wraz z doliną rzeki Bobrzy oraz otaczającymi je terenami otwartymi (niezabudowanymi). Obejmuje ona w całości Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, częściowo tereny Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, częściowo tereny Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszary Natura 2000 i teren Krajowego Łądowego Korytarza Ekologicznego. Nadrzędnym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów będzie zachowanie i odtworzenie cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ochrona przed wprowadzaniem kolizyjnych form zabudowy oraz zainwestowania towarzyszącego (o charakterze konfliktowym), a także racjonalne udostępnienie turystyczne pod warunkiem zachowania zwiększonych rygorów ochronnych wynikających z przepisów odrębnych. Przestrzegane winny być w szczególności zakazy i nakazy ochronne obowiązujące na terenach lasów i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Chronione przed zabudową oraz zmianą rozdrobnionej struktury pól powinny być również tereny rolne położone na zboczach górskich posiadające specyficzne, nie spotykane w tej części kraju walory krajobrazowe. Działaniom ochronnym winien towarzyszyć rozwój odpowiedniej, niekolizyjnej infrastruktury turystycznej i komunalnej - np. parkingów w punktach widokowych, małej architektury turystycznej itp. Istotnym działaniem będzie rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zwłaszcza w kierunku leśnym i wodnym oraz turystycznym, a także wprowadzenie zieleni ochronnej (osłonowej) wokół obiektów stwarzających kolizje krajobrazowe. W przypadku istniejącej zabudowy, podczas jej remontów i modernizacji należy dążyć do uzyskania wysokich standardów funkcjonalnych, technicznych, estetycznych i architektonicznych i jak najlepszego wkomponowywania w lokalny układ przyrodniczo - krajobrazowy. Konieczne jest także szersze objęcie gruntów rolnych znajdujących się w tej strefie krajowym programem rolno - środowiskowym (a także innymi programami finansowanymi z Funduszu Gwarancji i Reorientacji Rolnictwa UE). Działania te należy uznać za priorytetowe ze względu na potrzebę zachowania oryginalnego, rozdrobnionego układu pól – tzw. „pasiaków świętokrzyskich”, zagrożonych procesem scalania gruntów oraz sukcesji leśnej, zachodzącej na terenach pozostających w odłogowaniu.
- **Strefa wielofunkcyjna**, związana z bezpośrednim oddziaływaniem ośrodka wojewódzkiego – Kielc. Obejmuje ona tereny wszystkich sołectw gminy w części zabudowanej i przewidzianej do zabudowy (położona poza strefą przyrodniczo-krajobrazową) w ramach tej strefy znajdują się tereny

niezabudowane i przewidywane do zabudowy oraz lokalny układ przyrodniczy cieków wodnych oraz terenów podmokłych. Charakteryzuje się największą ekspansją procesów urbanizacyjnych, tendencją do przekształcania się w miejską strefę sypialnianą oraz wysokim ubytkiem przestrzeni rolniczej na rzecz zabudowy mieszkaniowej zwłaszcza jednorodzinnej oraz usługowej i przemysłowej, związanej w przemyśle wydobywczym w Kostomłotach Drugich. W strefie tej nadrzędnym kierunkiem polityki przestrzennej będzie racjonalne rozmieszczenie różnych form zabudowy z jednoczesnym respektowaniem standardów środowiskowych i wymagań ładu przestrzennego. Istotnym kierunkiem tej polityki winno być też eliminowanie kolizji pomiędzy żywiolowo kształtującym się osadnictwem a koniecznością modernizacji systemu komunikacyjnego zwłaszcza o znaczeniu ponadlokalnym, rozbudową i modernizacją elementów infrastruktury regionalnej, a także ochrona terenów położonych w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych. Polityka racjonalizacji procesów zabudowy będzie realizowana drogą respektowania wskazanych w „Studium...” granic dopuszczalnego rozwoju osadnictwa oraz rozmieszczenia obszarów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przewidywanych pod działalność gospodarczą. Instrumentem sprzyjającym tej polityce powinno być kompleksowe rozwiązanie gospodarki Wodno-ściekowej oraz rozmieszczenie podstawowych usług publicznych. Istotnym kierunkiem działań w obrębie tej strefy będzie wskazanie i ochrona przed zabudową rezerw terenowych pod modernizację i przebudowę układu komunikacyjnego jak również odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej w ośrodku gminnym. W przestrzeni tej niezbędna jest zwiększona dbałość o zachowanie ładu przestrzennego, harmonijne kształtowanie nowej zabudowy jak również wyznaczenie terenów i miejsc integracji społecznej, wzbogacanych małą architekturą oraz dalsza estetyzacja obiektów publicznych i ich otoczenia. Działania te winny być prowadzone w nawiązaniu do lokalnych tradycji i stylu zabudowy oraz przy zastosowaniu rodzimych materiałów budowlanych. Pomimo, że w strefie tej nastąpi przyspieszony ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy przewidywać dalsze funkcjonowanie drobnych gospodarstw rolnych. Strefa ta posiada charakter rozwoju wielofunkcyjnego. Podstawowe działania w obrębie tej strefy powinny zmierzać do zapewnienia możliwości rozwoju wielofunkcyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy mieszkaniowej oraz usług (włączając zabudowę pensjonatową) i drobnej, nieuciążliwej przedsiębiorczości dostosowanej do miejscowych potrzeb i uwarunkowań. Do działań priorytetowych należy również zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej oraz turystycznej a także poprawa ładu przestrzennego, drogą estetyzacji i poprawy stanu sanitarnego zabudowy. W ramach tej strefy wskazuje się tereny wypoczynku (sportowo-rekreacyjne) zlokalizowane w sąsiedztwie planowanego zbiornika wodnego. Poza tym na terenie strefy dopuszcza się wzbogacenie terenów zabudowy mieszkaniowej w usługi publiczne. Miejsca lokalizacji usług

publicznych należy uwzględnić w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

W ramach ww. stref polityki przestrzennej wyodrębnia się następujące obszary i tereny:

- **Obszary obiektów prawnie chronionych** skupiające położone na terenie gminy tereny i obiekty podlegające ochronie prawnej do objęcia tego rodzaju ochroną, tj.:
  - Suchedniowsko - Oblęgorski Park Krajobrazowy,
  - Suchedniowsko - Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu, położony na otulinie Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego,
  - Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu
  - obszary Natura 2000: Lasy Suchedniowskie PLH260010 i Dolina Bobrzy PLH260014,
  - rezerваты przyrody: "Sufraganiec" i "Kręgi Kamienne",
  - zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok" położony u podnóża Góry Grodowej,
  - zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Kaplica św. Barbary",
  - użytek ekologiczny "Bagno" w leśnictwie "Węgle",
  - pomniki przyrody (nr rej. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach 34, 193, 194, 854, 905, 906),
  - stanowisko dokumentacyjne - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedymentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień
  - lasy,
  - obszary koncentracji zalesień,
  - obiekty objęte ochroną konserwatorską,
  - stanowiska archeologiczne,
  - punkty widokowe.
- **Obszar działań proekologicznych** skupia tereny, na których proponuje się prowadzenie konkretnych działań zapobiegawczych i ochronnych, warunkujących utrzymanie, bądź przywrócenie pożądanych walorów ekologicznych:
  - obszary działań przeciwpowodziowych (potencjalne obszary zalewowe),
  - obszary występowania złóż surowców mineralnych,
  - tereny wód otwartych (rzeki, cieki i zbiorniki),
  - granice Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP,
  - ujęcia wód podziemnych,
  - korytarze ekologiczny wraz z lokalnymi ciągami ekologicznymi (cieki i rzeki wodne wraz z ich dolinami) wzmacniające układ ekologiczny.

- **Obszary osadnictwa i rozwoju gospodarczego** obejmują tereny dopuszczalnego rozwoju zabudowy przeznaczone do lokalizacji różnych jej form, począwszy od skupionej wzdłuż głównych dróg wielofunkcyjnej zabudowy liniowej, która jest główną formą endogeniczną najściślej związaną z regionem świętokrzyskim po zabudowę typu osiedlowego nawiązującą do miejskich standardów zagospodarowania. Jako formy przejściowe, które nie powinny jednak zdominować obszarów osadnictwa z uwagi na najmniej korzystne warunki zamieszkiwania i wypoczynku dopuszcza się również zabudowę wieloliniową (najczęściej dwuliniową), realizowaną najczęściej pod presją właścicieli gruntów, chcących udostępnić do sprzedaży kolejne fragmenty użytkowanych działek siedliskowych bez konieczności przeprowadzania prac scaleniuowo – wymiennych oraz zabudowę rozproszoną realizowaną tylko w uzasadnionych przypadkach (agroturystyczne, których nie można zlokalizować w istniejącej zabudowie oraz obiekty i urządzenia turystyki o wysokim standardzie związane ściśle z konkretnym terenem). Na obszarach o zwiększonej presji urbanizacyjnej preferowaną formą zabudowy winna być zabudowa typu osiedlowego, w obrębie której kompleksowo rozwiązane zostaną wszystkie problemy związane z racjonalnym zagospodarowaniem i urządzeniem terenów (komunikacyjne i parkingowe, ekologiczne, w zakresie uzbrojenia i wyposażenia w infrastrukturę społeczną itp.).

W ramach obszarów aktywności gospodarczej przewiduje się lokalizację funkcji produkcyjno - usługowych zarówno w ramach istniejącej zabudowy liniowej (lub na zapleczu istniejących siedlisk) jak też na wyodrębnionych terenach i w miejscach o najkorzystniejszych warunkach dyslokacji funkcji gospodarczych (węzły drogowe, tereny uzbrojone w infrastrukturę przemysłową oraz posiadające tradycje w działalności gospodarczej itp.).

- **Obszary komunikacji i infrastruktury technicznej** obejmują tereny dróg: krajowych, w tym ekspresowych S7 i S74, wojewódzkich, dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, ścieżek rowerowych; oraz obszary infrastruktury technicznej: gazociągów średniego ciśnienia, linii energetycznych 220 kV, 110 kV i 15 kV ze stacjami transformatorowymi, sieci wodociągowych, kanalizacji (oczyszczalni ścieków, kanały sanitarne, kolektory, rurociągi, pompownie, komory dozowania), ujęć wody i stacji wodociągowych.

III. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W WIODĄCYCH DZIEDZINACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Z przeprowadzonego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, wynika możliwość wyznaczenia następujących nowych terenów zabudowy o powierzchniach wskazanych poniżej:

- obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - o ok. 28,6 ha,
- obszary zabudowy przemysłowej związanej z eksploatacją złóż surowców mineralnych - o ok. 3,5 ha
- obszary usług: o ok. 4,5 ha.

Z analizy terenów do zabudowy przeprowadzonej na podstawie dokumentów planistycznych obowiązujących w dacie sporządzenia niniejszego Studium oraz wniosków złożonych do projektu Studium (...) wynika, że istnieje potrzeba wprowadzenia do ustaleń Studium obszarów rozwoju zabudowy usług i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (UMN) o powierzchni ok. 20 ha, są to głównie tereny skoncentrowane wzdłuż drogi krajowej nr 74 najbardziej predysponowane dla rozwoju funkcji usługowej z uwagi na dogodną obsługę komunikacyjną.

Obszary, o których mowa wyznaczone zostały na mapie "Kierunki polityki przestrzennej" jako powiększenie już wyznaczonych terenów budowlanych. Stanowią one w większości kontynuację terenów już zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę oraz zabudowę nowych obszarów w miejscowościach, które nie posiadają rezerw budowlanych (głównie wyznaczenie drugiej linii zabudowy na zapleczu już istniejącej).

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy nie uwzględniają wyników audytu krajobrazowego, ponieważ audyt taki nie został sporządzony przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. W sytuacji wyznaczenia przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego krajobrazów priorytetowych należy je wprowadzić do Studium w formie jego zmiany.

1. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.

W studium ustala się następujące standardy określające struktury użytkowania terenów, które traktuje się jako wytyczne do planów miejscowych, zapewniające przestrzeganie planowanego, zrównoważonego rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy oraz zachowanie ładu przestrzennego (do uwzględnienia i uszczegółowienia w zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub nowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Ustala się następujące wymogi architektoniczne i wskaźniki urbanistyczne w:

Obszarach zabudowy mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna i zagrodowa) - MN:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01;

- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 0,5;
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 45%;
- 4) wskaźnik powierzchni zabudowy: do 40%;
- 5) wysokość budynków mieszkalnych: do 12 m;
- 6) wysokość budynków gospodarczych i garaży: do 7 m;
- 7) geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 15⁰ do 45⁰.

Obszarze zabudowy mieszkaniowej (MN1), dla której:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 0,4,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 60%;
- 4) wysokość budynków mieszkalnych: do 11 m,
- 5) wysokość budynków gospodarczych i garaży: do 6 m,
- 6) geometria dachów: dachy symetryczne, dwuspadowe lub czterospadowe, o kątach nachylenia połaci dachowych od 30⁰ do 45⁰.

Obszarach usług i zabudowy mieszkaniowej (zabudowa jednorodzinna i zagrodowa) - MNU:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 1,5,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 20%;
- 4) wskaźnik powierzchni zabudowy: do 60%;
- 5) wysokość budynków mieszkalnych: do 12 m;
- 6) wysokość budynków usługowych: do 15 m;
- 7) wysokość budynków gospodarczych i garaży: do 8 m,
- 8) geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 15⁰ do 45⁰.

Obszarach usług - U:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 1,5,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 20%;
- 4) wskaźnik powierzchni zabudowy: do 60%;
- 5) wysokość budynków: do 15 m,

- 6) geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰, w tym dachy płaskie.

Obszarach zabudowy letniskowej - UTL:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,001,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 0,2,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 60%,
- 4) wysokość budynków: do 7 m,
- 5) geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia od 25 do 45⁰.

Obszarach produkcji w gospodarstwach leśnych i rolnych - RU:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 0,6,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 30%,
- 4) wysokość budynków: do 12 m,
- 5) geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 20⁰ do 45⁰.

Obszarach sportu i rekreacji - US:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 1,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 20%,
- 4) wysokość budynków: do 15 m,
- 5) geometria dachów: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe.

Obszarach rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² - UC:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,1,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 2,5,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 10%,
- 4) wysokość budynków do 30 m,
- 5) dopuszcza się lokalizację dominant do wysokości 35 m oraz masztów reklamowych o wysokości do 45m,
- 6) geometria dachów: dachy płaskie.

Obszarach przemysłu i usług - PU:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 2,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 10%,
- 4) wysokość budynków: do 20 m,
- 5) geometria dachów: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia połaci dachowych w do 30⁰, w tym dachy płaskie.

Obszary przemysłu - P:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 2,
- 3) teren biologicznie czynny: minimum 10%,
- 4) wysokość budynków: do 20 m,
- 5) geometria dachów: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia połaci dachowych w do 30⁰, w tym dachy płaskie.

Pozostałe wskaźniki urbanistyczne do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszary zabudowy mieszkaniowej obejmują zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zagrodową - do uszczegółowienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa ta może być uzupełniona o zabudowę usługową. Ponadto ww. obszary mogą być uzupełnione o zabudowę, która nie będzie kolidować z funkcją podstawą - uszczegółowienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W obszarach usług sakralnych: wg indywidualnych rozwiązań do ustalenia w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

W obszarach zabudowy obiektów użyteczności publicznej, w tym usługi oświaty oraz obiekty związane z obsługą techniczną gminy: wg indywidualnych rozwiązań do ustalenia w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

Studium stanowi zasady polityki przestrzennej gminy i nie należy interpretować rysunku Studium, jako ścisłego wyznacznika granic. Linie rozgraniczające terenów zostaną uściśnione w planach miejscowych, zgodnie z zasadami określonymi w Studium, przy jednoczesnym dostosowaniu rozwiązań szczegółowych do bieżących uwarunkowań, potrzeb oraz wniosków wynikających z uzgodnień, opinii i analiz.

Ponadto, dla wszystkich obszarów zabudowy zaleca się:

- horyzontalne kształtowanie bryły budynku dla jej wkomponowania w istniejące ukształtowanie terenu i zespoły zieleni,
- stosowanie materiałów pochodzenia rodzimego do prac wykończeniowych budynku (kamień na cokoły i fragmenty ścian piwnic, drewno w kolorze naturalnym jako okładziny szczytów, wykończenie okapów, elementy balustrad itp.);
- wprowadzanie przy realizacji obiektów hodowlanych, produkcyjnych i produkcyjno – usługowych pasów zieleni osłonowej z roślinnością zimozieloną,
- wzbogacenie na etapie tworzenia nowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej usługami publicznymi i komercyjnymi niestanowiącymi uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, tj. takich usług, które nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszcza się na etapie tworzenia nowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wydzielenia tylko terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub wzbogaconej o usługi towarzyszące.

W zakresie lokalizacji mieszkalnictwa i usług należy dążyć ponadto do zapewnienia odpowiednich standardów nie tylko pod względem walorów estetycznych zabudowy i zagospodarowania terenu, ale również stanu technicznego budynków oraz ich wyposażenia w pełny zakres infrastruktury technicznej. Tereny lokalizacji tych funkcji powinny mieć zapewnioną prawidłową obsługę transportową i dogodną dostępność do usług publicznych. Powinno się przy tym zadbać o jakość środowiska, oraz atrakcyjność przestrzeni publicznej (oświetlenie, chodniki, kompozycje zieleni dekoracyjnej, mała architektura itp.). Dopuszcza się uzupełnienie funkcji podstawowych wyznaczonych na rysunku Studium - Kierunki polityki przestrzennej o funkcje terenu uzupełniające nie kolidujące z funkcjami podstawowymi.

Na etapie zmian lub tworzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy należy uwzględnić wskazane na mapie kierunków zagospodarowania przestrzennego Studium tereny zmeliorowane, z uwagi na potrzebę ochrony tych obszarów i zapewnienia funkcjonalności urządzeń melioracyjnych.

Zgodnie z ewidencją wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów na terenie objętym Studium występują urządzenia melioracji wodnych szczegółowych (tereny objęte systemem melioracji wodnych zostały wskazane na załącznikach graficznych Studium) – rowy melioracyjne oraz sieć drenarska, wykonane w ramach zadań inwestycyjnych: "Miedziana Góra", "Piła Ślefarnia I", "Piła Ślefarnia II", "Porzeczce I", "Porzeczce II", "Niewachłów II" i "Kostomłoty". Na terenie objętym studium występują następujące cieki naturalne: Bobrza, Sufraganiec, Ciemnica, Dopływ z Miedzianej Góry, Dopływ w Kostomłotach oraz dopływ z Tumlina.

Ustala się ochronę urządzeń melioracji wodnych, tj. sieci drenarskiej, rowów melioracyjnych oraz cieków naturalnych poprzez:

- a) zakaz niszczenia i uszkodzania urządzeń wodnych, w przypadku przebudowy urządzeń melioracji wodnych należy uzyskać pozwolenie wodnoprawne,
- b) zakaz niszczenia lub uszkodzania brzegów śródlądowych wód powierzchniowych,
- c) zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu,
- d) zakaz lub uniemożliwienie przechodzenia przez ten obszar,
- e) umożliwienie dostępu do wód przez właścicieli nieruchomości przyległych na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód,
- f) uzyskanie zgody wodnoprawnej na realizację planowanych w obrębie cieków naturalnych (rzek) przedsięwzięć,

oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na tym obszarze zabudowa winna być kształtowana z uwzględnieniem odbudowy systemu melioracyjnego i drenarskiego. W przypadku kolizji planowanej zabudowy z systemem drenarskim, system ten należy przebudować w sposób umożliwiający jego funkcjonalność, w uzgodnieniu z zarządzającym tą siecią, tj. Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarząd Zlewni Kielce.

W celu eliminacji konfliktów przestrzennych oraz poprawy możliwości wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej i społecznej proponuje się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- rozbudowa ośrodka administracyjno – usługowego gminy w Miedzianej Górze koncentrującego obiekty użyteczności publicznej, usługi o znaczeniu ogólnie gminnym, w tym sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, infrastrukturę obsługującą i mieszkalnictwo, zdecydowane podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej m.in. poprzez właściwe kształtowanie nawierzchni dróg (ciche nawierzchnie) i placów, oświetlenie, wprowadzenie małej architektury jak m.in.: ławki, latarnie, kosze na śmieci, szyldy, przystanki;
- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej na rysunku studium, w ramach których możliwa będzie: modernizacja istniejącej zabudowy, uzupełnienie zabudowy w obrębie ukształtowanych jednostek osadniczych, a także wprowadzanie nowych zespołów zabudowy. W obszarach tych dopuszcza się również lokalizację usług i nieuciążliwej (niestanowiących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) przedsiębiorczości dostosowanej do miejscowych potrzeb i uwarunkowań;

- wyznaczenie obszarów potencjalnego rozwoju budownictwa jednorodzinnego m.in. na potrzeby zaplecza mieszkaniowego dla mieszkańców Kielc, z możliwością wprowadzania nieuciążliwych usług. Wyznaczone w Studium obszary powinny być szczegółowo opracowane, łącznie z uściśleniem sposobu ich uzbrojenia i komunikacji, na etapie zmiany lub tworzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W większości przypadków niezbędne będzie przeprowadzenie scaleń i wtórnego podziału;
- uzupełnienie i wyznaczenie nowych obszarów działalności gospodarczej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej związanej z prowadzeniem ww. działalności;
- wyznaczenie obszarów, istniejącej i potencjalnej lokalizacji zabudowy: letniskowej oraz innych usług turystyczno – wypoczynkowych i sportowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, ewentualnie obszarów, na których może dojść do adaptacji istniejących siedlisk na cele letniskowe i agroturystyki oraz realizację zabudowy pensjonatowej;
- utrzymanie istniejących obiektów usługowych użyteczności publicznej (usługi oświaty, zdrowia, kultury itp.) z możliwością ich modernizacji i rozbudowy oraz przewidzenie rezerwy terenowej gruntów komunalnych dla realizacji potencjalnych potrzeb budowy nowych tego typu obiektów z możliwością ich zmiany sposobu użytkowania na inne cele związane z użytecznością publiczną lub usługami komercyjnymi;
- zakaz zabudowy obszarów (wyznaczonych w części graficznej i opisanych w tekście studium): o szczególnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych (obszary zlokalizowane w strefie przyrodniczo-krajobrazowej), korytarzy i ciągów ekologicznych (tereny lasów oraz dolin rzek i cieków wodnych), udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- zakaz lokalizacji zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.
Poza tym przewiduje się:
- wspieranie najlepszych przykładów adaptacji istniejących obiektów miejscowej zabudowy dla utrzymania charakterystycznych elementów układu ruralistycznego poszczególnych wsi;
- szczegółowe określenie w planach zagospodarowania przestrzennego zasad architektoniczno-budowlanych mających na celu poprawę estetyki zabudowy oraz uwzględnienie i utrwalenie tradycji budowlanych;
- zachowanie „reliktów” tradycyjnej zabudowy wiejskiej, ważnego elementu tożsamości kulturowej gminy oraz respektowanie wymogów ochronnych w stosunku do obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków;

- wprowadzanie w nowych siedliskach i uzupełnienie w już istniejących zadrzewień i zakrzewień przydomowych, a przy obiektach produkcyjno-usługowych i hodowlanych oraz w strefie uciążliwości lotniska obowiązkowe realizowanie pasów zieleni osłonowej;
- wykup i gromadzenie zasobów gruntów komunalnych sprzyjających odpowiedniemu kształtowaniu polityki przestrzennej;
- respektowanie wymagań ochrony ppoż i bezpieczeństwa publicznego;
- dopuszcza się etapowe wprowadzanie terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w stosunku do wyznaczonych w Studium w zależności od potrzeb oraz rachunku ekonomicznego, przy uwzględnieniu realnych możliwości ich wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej. Przez co osiągnięty zostanie cel wynikający z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 związany z poprawą atrakcyjności osiedleńczej i ograniczeniem rozproszenia zabudowy. Dzięki etapowemu wprowadzaniu terenów zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego spełnione zostaną zasady racjonalności ekonomicznej i zasada przeciwdziałania rozpraszania zabudowy. Zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę nie dotyczy miejscowości gminy Miedziana Góra, ponieważ obszary wymagające odnowy miejscowości nie występują;
- wskazuje się na rysunku Studium obszary predysponowane do powstawania osuwisk wyznaczone w ramach projektu SOPO. Obszary zagrożone zjawiskami wskazano w kilku miejscach na terenie gminy Miedziana Góra, przy czym położone są w obszarach leśnych i niezagrażaną istniejącej i planowanej zabudowie;
- na obszarze gminy Miedziana Góra nie przewiduje się oraz nie wyznacza się:
  - obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą oddziaływania,
  - obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
  - obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
  - obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania.

W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego ustala się nakaz dotrzymania standardów architektonicznych, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji.

Ustala się następujące zasady kształtowania krajobrazu:

- 1) zachowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy, o których mowa w przepisach o drogach publicznych,
- 2) zachowanie wysokości budynków, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji,
- 3) zachowanie geometrii dachów, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji.

W granicach gminy Miedziana Góra nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie oraz obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Podstawowym celem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego gminy, zapewniające sprawiedliwy dostęp do jego zasobów dzisiejszym i przyszłym pokoleniom mieszkańców, traktując je jako wartości o znaczeniu ponadlokalnym, dążąc do poprawy jego stanu.

Wiodącą prawidłowością w omawianej dziedzinie, która stanowi jednocześnie kryterium realizacji głównego celu zagospodarowania przestrzennego województwa będzie przyjęta w Konstytucji RP, **zasada zrównoważonego rozwoju**, zgodnie z którą spod zabudowy wyłączone zostały tereny o niekorzystnych warunkach do zabudowy. Jej podstawowym założeniem jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie regionalnym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Kierunki rozwoju gminy muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowania działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wód, powietrza atmosferycznego, gleb i krajobrazu. Działania samorządu gminy na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego są integralną częścią dążeń do poprawy jakości życia stałych mieszkańców i do zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy dla gości.

Obiekty prawnie chronione i system przyrodniczy gminy

Gmina Miedziana Góra położona jest w regionalnym i krajowym systemie przyrodniczym, na który składają się formy ochrony przyrody o znaczeniu krajowym (obszary Natura 2000 oraz węzeł ekologiczny) i regionalnym (Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, Suchedniowsko-Oblęgorski

Obszar Chronionego, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, oraz rezerwy przyrody ("Sufraganiec" i "Kręgi Kamienne"), zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok", użytek ekologiczny "Bagno" w leśnictwie Węgle, stanowisko dokumentacyjne - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedimentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień, a także pomniki przyrody - ślady dawnego górnictwa rud miedzi i żelaza. Ochroną obejmuje się kompleksy leśne oraz doliny rzek i cieków wodnych.

Na terenie gminy Miedziana Góra ustanowione zostały następujące formy ochrony przyrody:

1. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/872/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3147 ze zm.) obowiązują:

1) zakazy:

- a) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 ze zm.);
- b) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- c) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- d) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- e) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- f) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- g) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

2) szczegółowe cele ochrony:

- a) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
- b) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- c) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy);

- d) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- e) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk;
- f) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej;
- g) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej;
- h) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- i) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- j) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- k) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Wyżej wymienione zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

2. Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu położony na otulinie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3154) na terenie tym obowiązują:

- 1) zakazy:
  - a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - b) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa

- ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- c) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
  - d) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
- 2) działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:
- a) ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
  - b) zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk;
  - c) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych;
  - d) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Wyżej wymienione zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
  - 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
  - 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
  - 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.
3. Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POCHK). Zgodnie z Uchwałą Nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015r. w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 2655). W granicach obszaru chronionego krajobrazu wydzielono następujące strefy krajobrazowe:
- 1) "A" - obejmującą doliny rzeczne i ciekі pełniące funkcję korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łąkowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie

i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochrony;

- 2) "B" - obejmująca tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy "A"), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- 3) "C" - obejmuje obszary poza strefami "A" i "B"; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższymi rygorami ochronnymi, spośród wyznaczonych stref.

Na terenie strefy krajobrazowej "A" ustalono następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) zachowanie cennych ekosystemów;
  - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
  - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
  - edukacja ekologiczna,
  - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtwarzanie naturalnych polderów,
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;
  - likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji,
  - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
  - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
  - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich

- użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,
  - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,
- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
  - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym stref dalekiego widoku.

Na terenie strefy krajobrazowej "B" ustalono następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) zachowanie cennych ekosystemów;
- utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
  - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; stosowanie rębni gniazdowej w cennych płatach siedlisk; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) ochrona stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- edukacja ekologiczna,
  - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
- odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
  - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,
  - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych,
  - zalesianie poza powierzchniami cennymi przyrodniczo siedlisk,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,

- utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
  - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
  - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
  - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
  - uwzględnienie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
  - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
  - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
  - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
  - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
  - edukacja.

Na terenie strefy krajobrazowej "C" ustalono następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
  - edukacja ekologiczna,
  - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
  - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- c) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
  - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
  - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- d) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
  - zalesianie lub utrzymanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
  - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- e) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
  - powstrzymanie procesów naturalne i wtórnej sukcesji,

- uwzględnienie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- f) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
  - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
  - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
  - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
  - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
  - edukacja.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "A" zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt 3 występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności

- zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości i do drogi publicznej;
- 3) zakazów określonych w pkt. 2 i 4, w przypadku realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
  - 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w pkt. 2, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
  - 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "B" zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 3) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, określonych zakazem w pkt. 2;
- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, określonych

zakazem w pkt. 2;

- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "C" nie ustalono zakazów.

Dla Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują odstępstwa od wskazanych wyżej zakazów zgodnie z uchwałami Sejmiku Samorządu Województwa Świętokrzyskiego.

4. rezerwat przyrody:

- 1) "Sufraganiec" (nr rej. 31) - rezerwat leśny, położony w miejscowości Kostomłoty Pierwsze i obejmuje powierzchnię 16,90 ha. Utworzony został zarządzeniem MLIpD z dnia 12 grudnia 1961 r. (MP. Nr 12. z 1962 r. poz. 45), obwieszczenie Woj. Świąt. z 15 października 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 107, poz. 1270), dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Sufraganiec (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2017 r. poz. 2898). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie malowniczego fragmentu lasu mieszanego z jodłą oraz udziałem roślin charakterystycznych dla Gór Świętokrzyskich. W przeważającej jego części znajduje się roślinność zespołu jedliny wyżynnej i podzespołu boru mieszanego wilgotnego, szczególnie interesujący florystycznie jest naturalny bór mieszany z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony, który zatwierdzony został rozporządzeniem Nr 8/2004 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 kwietnia 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 51, poz. 850); ustanowiony na okres 20 lat;
- 2) "Kręgi Kamienne" (nr rej. 51) - rezerwat przyrody nieożywionej, położony na gruntach wsi Ćmińsk Kościelny i zajmuje powierzchnię 12,33 ha. Utworzony został zarządzeniem MOŚZNiL z dnia 15 września 1994 r. (MP Nr 53 z 1994 r., poz. 450, obwieszczenie Wojewody Świętokrzyskiego z 15 października 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 107, poz. 1270), dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Kręgi Kamienne (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2017 r. poz. 2906). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie odsłonięć piaszczystych dolnotriasowych oraz cennych zabytków kultury materialnej, w postaci

prehistorycznych kręgów kamiennych. Przedmiotem ochrony są tutaj naturalne wychodnie i sztuczne odsłonięcia dolnotriasowych piaskowców tumlińskich na zalesionej Górze Grodowej, w których nagromadzone są liczne struktury sedimentacyjne. W okresie pogańskim było to miejsce kultu religijnego (o czym świadczą fragmenty 3 współśrodkowych wałów kamienno-ziemnych), a później wczesnośredniowieczna osada (grodzisko). Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony, który zatwierdzony został rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 165, poz. 2058); ustanowiony na okres 20 lat.

5. zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok" (nr rej. Z-012), położony u podnóża Góry Grodowej w miejscowości Ćmińsk Kościelny na działce o nr ewid. 734 o powierzchni 0,06 ha. Utworzony uchwałą Nr XXIII/196/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok" (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 256, poz. 2024). Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego obowiązują następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) wylewania gnojowicy;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z Radą Gminy;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z Radą Gminy;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

6. "Kaplica św. Barbary - zespół przyrodniczo-krajobrazowy" (nr rej. Z-005) o powierzchni 1,77 ha, położony na działce nr ewid. 356/4 w Miedzianej Górze. Przedmiotem ochrony jest kaplica p.w. św. Barbary, kapliczka św. Jana Nepomucena oraz kompleks leśny, w którym te obiekty są położone.

7. użytek ekologiczny "Bagno" w leśnictwie Węgle (nr rej. U-30), położony w miejscowości Kostomłoty Drugie na działce o nr ewid. 2858 (oddział leśny 192i) i zajmuje powierzchnię 0,77 ha. Utworzony

został rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Święt. z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291).

8. stanowisko dokumentacyjne (nr rej. S-012) - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedymentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień w miejscowości Ciosowa na działce nr ewid. 280/3. Ustanowiony uchwałą X/82/2003 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 3 grudnia 2003r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2004 r. Nr 4, poz. 92) zmienioną uchwałą Nr XXXIV/285/10 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 24 czerwca 2010 r. zmieniającą Uchwałę Nr X/82/2003 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 3 grudnia 2003r. w sprawie uznania za stanowisko dokumentacyjne (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 244, poz. 2411).

9. pomniki przyrody:

- 1) Nr rej. RDOŚ 34 - urwisko skalne "Piekło", pomnik przyrody nieożywionej, utworzony orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 28 października 1954 r. Stanowi go stroma skarpa opadająca w kierunku południowym o wysokości 6-7 m ze ściankami skalnymi oraz blokami piaskowców kwarcytowych dolnego dewon. Największa forma skalna ma wysokość ok. 5 m i długość do 8 m. Zbudowana z piaskowca kwarcytowego.
- 2) Nr rej RDOŚ 193 - odsłonięcie geologiczne. Pomnik przyrody nieożywionej, utworzony zarządzeniem Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 października 1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, zmienione: rozporządzeniem Nr 6/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 20 czerwca 1994 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody, rozporządzeniem 7/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 4 sierpnia 1994r. oraz rozporządzeniem Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 85, poz. 987 z 16.08.2001 r. Stanowi go ściana skalna wysokości do 20 m długości ok. 70. w nieczynnym kamieniołomie dolnotriasowych, czerwonych piaskowców w miejscowości Ciosowa na działce nr ewid. 275,
- 3) Nr rej. RDOŚ 194 - ślady górnictwa. Pomnik przyrody nieożywionej, utworzony zarządzeniem Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 października 1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, zmienione: rozporządzeniem Nr 6/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 20 czerwca 1994 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody, rozporządzeniem 7/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 4 sierpnia 1994r. oraz rozporządzeniem Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 85, poz. 987 z 16.08.2001 r. Stanowią go pozostałości dwu szybów górniczych - zapadliska szybowe, otoczone hałdami (usypiskowymi o wysokości do 0,6 m

o spłaszczonych górnych powierzchniach i stromych zboczach). Większe zapadlisko to pozostałość szybu "Stanisław", głównego szybu kopalni "Zygmunt" działającej w końcu XVIII wieku i poł. XIX w. Mniejszy, południowy lej - pozostałość II tzw. "szybu austriackiego" wykonanego podczas I wojny światowej. Wydobywano tu rudy miedzi, wcześniej rudy żelaza. Pomnik położony w miejscowości Miedziana Góra na działkach nr ewid. 85/11 i 85/12.

- 4) Nr rej. RDOŚ 854 - "Grodowe Źródło". Pomnik stanowi źródło położone u podnóża zachodniego zbocza Góry Grodowej w miejscowości Ćmińsk Kościelny na działce nr ewid. 734. Ustanowiony został uchwałą Nr XXIII/195/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Grodowe Źródło" (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 256, poz. 2023 z 02.01.2009 r.). Na terenie źródła obowiązują następujące zakazy:

- a) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania źródła;
- b) likwidowania, zasypywania i przekształcania źródła;
- c) zmiany sposobu użytkowania ziemi.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- a) wykonywania prac na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z Radą Gminy;
- b) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z Radą Gminy;
- c) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- d) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Zasady ochrony obowiązujące w stosunku do pomników przyrody wynikają z przepisów art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.).

Ponadto na sesji Rady Gminy Miedziana Góra w dniu 31 sierpnia 2017 r. podjęte zostały dwie uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Przyrody w Kielcach.

Uchwałą Nr XXIX/271/17 Rada Gminy Miedziana Góra ustanowiła pomnik przyrody MIEDZIAR, jest to dąb szypułkowy położony na działce nr ewid. 697 w obrębie geodezyjnym Ćmińsk Rządowy, Nadleśnictwo Zagnańsk, oddział leśny 132c, obręb leśny Samsonów, leśnictwo Ćmińsk. Pomnik ten wpisany został do Rejestru Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pod nr 905.

Opis obiektu

gatunek (nazwa polska, łacińska, odmiana) – dąb szypułkowy (*Quercus robur*),

wiek –ok. 250 lat ,

pierśnica / obwód – 427 cm,

wysokość –32 m,

rozpiętość korony – 20 m.

Uchwałą Nr XXIX/2721/17 Rada Gminy Miedziana Góra ustanowiła pomnik przyrody RADZIEJ, jest to dąb szypułkowy położony na działce nr ewid. 697 w obrębie geodezyjnym Ćmińsk Rządowy, Nadleśnictwo Zagnańsk, oddział leśny 132c, obręb leśny Samsonów, leśnictwo Ćmińsk. Pomnik ten wpisany został do Rejestru Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pod nr 906.

Opis obiektu

gatunek (nazwa polska, łacińska, odmiana) – dąb szypułkowy (*Quercus robur*),

wiek –ok. 300 lat ,

pierśnica / obwód – 472 cm,

wysokość –34 m,

rozpiętość korony – 25 m.

Utworzenie ww. pomników przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak wiek i rozmiar.

W stosunku do pomników przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleb;
- 3) umieszczania tablic reklamowych;
- 4) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych.

Niezależnie od powyższego wskazuje się w studium obszar dawnego kamieniołomu "Mogiłki" w Kostomłotach Pierwszych, w którym eksploatowane było złożo wapieni górnio dewońskich do objęcia formą ochrony przyrody z uwagi na występowanie ciekawych form fałdowych i uskoków oraz ciekawą mineralizację. Interesujące są tu żyły kalcytu i różowego barytu oraz rzadziej minerały miedzi. W części południowo-zachodniej znaleźć można geody wypełnione kryształami barytu mające kilka centymetrów. Wybór właściwej formy ochrony przyrody pozostawia się do ustalenia po dokonaniu szczegółowego rozpoznania przyrodniczego, naukowego i poznawczego.

10. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 na terenie Gminy Miedziana Góra, tworzą następujące obszary Natura 2000:

- 1) **Lasy Suchedniowskie PLH 260010.** Ostoja ta jest jednym z najlepiej zachowanych dużych kompleksów leśnych o charakterze puszczańskim na obszarze Polski Niżowej i Europy

Środkowej. Obejmuje wzgórza porośnięte lasami o charakterze naturalnym, zajmującym łącznie ok. 90% powierzchni ostoi. Są to przede wszystkim lasy mieszane i bory. Jest to jedna z głównych ostoi występowania modrzewia polskiego w kraju. W obrzeżeniach terenu zachowały się torfowiska i wilgotnie łąki. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródliskowe: Krasnej, Bobrzy i Kamionki. W obszarze zidentyfikowano 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 16 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Szczególnie bogata jest fauna bezkręgowców, z bardzo rzadkimi obecnie w Polsce chrząszczami, będącymi relikdami lasów o wysokim stopniu naturalności - ponurkiem Schneidera, zgniotkiem cynobrowym i zagłębkim bruzdkowanym. Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje plan zadań ochronnych, który zatwierdzony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 1458), który zmieniony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 24 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3297). Zgodnie z tym planem, przedmiotem ochrony w granicach gminy Miedziana Góra jest ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach 9110 kwaśne buczyny oraz 91PO jodłowy bór świętokrzyski.

- 2) **Dolina Bobrzy PLH 260014.** Ostoja obejmuje fragment doliny Bobrzy poniżej miejscowości Ciosowa. W znacznej mierze nosi ślady uregulowania, ale często meandrując tworzy malownicze starorzecza i rozlewiska. Występują tu również fragmenty zbiorowisk łągowych, łąki zmiennowilgotne oraz torfowiska przejściowe, którym towarzyszą małe fragmenty borów bagiennych. U podnóża niektórych wzgórz (np. Stokowej Góry) występują źródła szczelinowo-krasowe. Lasy nie pokrywają większej powierzchni, są w przeważającej części sztuczne bory sosnowe i bory mieszane z bogatym runem. Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Do najcenniejszych należą: murawy kserotermiczne, łąki o różnym stopniu wilgotności oraz starorzecza. Stwierdzono tu także występowanie 2 gatunków z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej (dzwonecznik wonny i sasanka otwarta). W wodach ostoi występuje jedno z najlepiej zachowanych i najliczniejszych populacji minoga strumieniowego w woj. świętokrzyskim. Spotkać tu można także chronione gatunki ryb: goździ, strzebla potokowa, kleń, jelec. Znacząca w skali regionu jest populacja ważki - trzepli zielonej. Na uwagę zasługują również izolowane stanowiska rzadkiego motyla - przeplatki aurinii. Na murawach kserotermicznych występują rzadkie gatunki ślimaków. Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje plan zadań ochronnych, który zatwierdzony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina

Bobrzy PLH260014 (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2014 r. poz. 1415), który zmieniony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2014 r. poz. 3282). Zgodnie z tym planem, przedmiotem ochrony w granicach gminy Miedziana Góra jest ochrona siedliska przyrodniczego o kodzie 7140 torfowisko przejściowe. Natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie są siedliska o kodach: 1060, 6510, 1065.

W stosunku do obszarów Natura 2000 zabrania się z zastrzeżeniem art. 34 ustawy o ochronie przyrody podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar NATURA 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- 3) pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Poza tym na terenie gminy Miedziana Góra, w jej północnej części występuje Krajowy Łądowny Korytarz Ekologiczny zapewniający swobodną łączność z innymi obszarami przyrodniczo cennymi Polski. Jest elementem przyrodniczym niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i potrzebne do poprawnego i efektywnego gospodarowania zasobami przestrzeni. Korytarze ekologiczne są istotne jako przestrzeń życia i migracji gatunków roślin, zwierząt, grzybów, stanowią podstawę zachowania różnorodności biologicznej i element bezpieczeństwa w organizacji warunków ruchu drogowego, podnoszą atrakcyjność wizualną przestrzeni. Warunkiem istnienia korytarza ekologicznego jest jego nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą tylko bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka.

Ponadto w zakresie ochrony przyrody Studium ustala:

- ochronę obiektów prawnie chronionych zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, aktami prawnymi je ustanawiającymi oraz planami ochrony;
- podjęcie działań zmierzających do likwidacji zagrożeń i ograniczenia degradacji obiektów prawnie chronionych;
- uwzględnianie w miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień przepisów z zakresu ochrony przyrody;
- zapewnienie przestrzennej ciągłości systemu przyrodniczego drogą przekształceń i wiązania „wyspowo” występujących elementów przyrodniczych w jednolity układ;
- użytkowanie terenów systemu przyrodniczego zgodnie z jego naturalnymi predyspozycjami (warunkami fizjograficznymi) i jego chłonnością i odpornością na zniszczenie;

- zakaz lokalizowania w obrębie systemu przyrodniczego obiektów i urządzeń stanowiących bariery ekologiczne;
- usunięcie lub ograniczanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, które mogą niekorzystnie wpływać na funkcjonowanie systemu przyrodniczego oraz zasoby i stan flory i fauny:
  - likwidacja lub minimalizacja ograniczającego działania barier ekologicznych, poprzez egzekwowanie rozwiązań projektowych zmniejszających izolację ekologiczną elementów systemu przyrodniczego;
  - ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
  - zakaz lokalizacji bezściółowych ferm hodowli zwierząt,
  - zakaz rolniczego użytkowania ścieków i gnojowicy;
- odtwarzanie zdegradowanych elementów systemu przyrodniczego;
- dostosowanie robót budowlanych (a w szczególności prac ziemnych) okresów rozrodczych występujących zwierząt.

W zakresie ochrony systemu środowiska oraz przyrody, w stosunku do nowej zabudowy planowanej na terenie parku krajobrazowego oraz obszarów chronionego krajobrazu ustala się następujące zasady:

- wkomponowanie obiektów budowlanych, kubaturowych w istniejące zadrzewienia śródpolne. W przypadku braku możliwości wkomponowania zabudowy w istniejące zadrzewienia śródpolne, realizację zabudowy na terenach, gdzie zadrzewienia śródpolne występują należy w maksymalnym stopniu ograniczyć ich wycinkę. Dla zachowania wartości przyrodniczych i ekologicznych terenów ustala się obowiązek zachowania min. 45 % powierzchni zadrzewień występujących na działce budowlanej. Pozostałe zadrzewienia należy wkomponować w zieleń urządzoną,
- ogrodzenie terenu inwestycji zarówno w czasie budowy jak i docelowo należy tak projektować, aby umożliwić migrację zwierząt, np. poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań ażurowych,
- prace ziemne należy tak wykonywać aby zachować istniejące ukształtowanie terenu, a ingerencje w ukształtowanie terenu należy planować tam, gdzie jest to niezbędne,
- w celu zachowania obudowy biologicznej cieków wodnych, na terenach oznaczonych symbolem "Z" wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem dróg i urządzeń infrastruktury technicznej,
- obowiązuje bezwzględna ochrona przed osuszaniem małych i okresowych zbiorników wodnych oraz zakaz regulacji naturalnych cieków wodnych,
- zachowanie ciągłości wszystkich cieków,
- zakaz niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych,

- zakaz niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych,
- zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od brzegu, a także zakaz lub uniemożliwienie przechodzenia przez ten obszar. Ponadto właściciel nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód. Na realizację planowanych w obrębie cieków naturalnych (rzek) przedsięwzięć wymagane jest uzyskanie zgody wodnoprawnej,
- uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę urządzeń melioracji wodnych oraz prowadzenie przez wody powierzchniowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń.

W zakresie ograniczania uciążliwości obiektów obowiązuje:

- dotrzymanie standardów jakości środowiska w rozumieniu przepisów odrębnych, w tym zastosowanie rozwiązań chroniących przed ponadnormatywnym hałasem komunikacyjnym (ustalenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nieprzekraczalnych linii zabudowy od dróg uwzględniających uciążliwości - hałas, drgania i zapylenie powodowane przez te drogi w zależności od klas technicznych), zieleni osłonowej i izolacyjnej oraz budowę ekranów akustycznych wzdłuż linii kolejowej Nr 8),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do odbiorników, po wcześniejszym ich oczyszczeniu jeżeli przepisy odrębne będą tego wymagać,
- zachowanie odległości budynków od terenów leśnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona kompleksów leśnych

Przedmiotem ochrony są istniejące kompleksy leśne, zadrzewienia i zakrzewienia wyznaczone na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego. Do podstawowych celów ochrony kompleksów leśnych należą:

- pielęgnacja i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz skupień roślinności o różnorodnych funkcjach środowiskowych (glebochronne, wiatrochronne, biocentyczne i krajobrazowe), zwłaszcza w odniesieniu do agrosystemów, które są wyjątkowo podatne na utratę równowagi ekologicznej;
- zachowanie i powiększanie biologicznej różnorodności lasów wyrażające się poprzez ochronę wszystkich występujących w gminie kompleksów leśnych (szczególnie resztek lasów i zarośli łągowych w dolinach rzecznych);

- wzbogacanie gatunkowej, wiekowej i przestrzennej struktury drzewostanów zgodnie z warunkami siedliskowymi;
- ochrona gruntów leśnych przed nieuzasadnioną zmianą przeznaczenia na inne cele;
- wprowadzanie naturalnych metod ochrony drzewostanów;

Ochrona pozostałych obszarów i obiektów cennych przyrodniczo oraz krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Przedmiotem ochrony są istniejące doliny rzeczne, tereny podmokłe, torfowiska, łąki, oczka wodne, zbiorowiska kserotermiczne, wąwozy i jary lessowe, zadrzewienia i zakrzewienia.

- ochrona istniejących dolin rzecznych (szczególnie doliny rzeki Bobrzy i Sufragańca), starorzeczy, łąk, oczek wodnych i zbiorowisk szuwarowo-bagiennych, które z uwagi na ich duże walory przyrodnicze powinny być zachowane i powiększane;
- bezwzględny zakaz wypalania traw i wiklin nadrzecznych;
- wykluczenie zabudowy z obszarów dolin rzecznych;
- wprowadzenie zakazu realizacji jednostronnych melioracji odwadniających;
- pozostawianie nieuregulowanych rzek, szczególnie tych, których funkcje przyrodnicze nie uległy dotychczas dewastacji;
- zachowanie i ochrona istniejących zbiorowisk kserotermicznych;
- utrzymanie na terenach użytkowanych rolniczo bogatej struktury krajobrazu ze znacznym udziałem ekosystemów odznaczających się dużą różnorodnością biologiczną (łąk, pastwisk, zadrzewień, zakrzewień, skarp, wąwozów, oczek wodnych i in.);
- rekonstrukcja zdegradowanych ekosystemów i siedlisk, szczególnie leśnych i wodno-błotnych,
- w przypadku niezbędnych melioracji konieczne jest zadbanie o nienaruszenie cennych przyrodniczo ekosystemów;
- zgodność charakteru i poziomu intensyfikacji zagospodarowania z cechami środowiska przyrodniczego oraz jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie,
- zachowanie wartości krajobrazu kulturowego poprzez nawiązanie architekturą nowej zabudowy do cech zabudowy tradycyjnej gminy Miedziana Góra i regionu świętokrzyskiego oraz respektowanie ustalonych we wcześniejszym rozdziale wymogów architektonicznych dla nowej zabudowy,
- ustala się zakaz realizacji obiektów stanowiących sztuczne dominanty krajobrazowe w terenach nieprzewidzianych do zabudowy (terenach rolniczych oraz dolin rzecznych),
- ustala się ochronę wskazanych na rysunku Studium punktów i ciągów widokowych poprzez utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenów położonych w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Ochrona gruntów rolnych

Przedmiotem ochrony gleby wysokich klas bonitacyjnych podlegające ochronie prawnej oraz agrosystemy, zwłaszcza w aspekcie przeciwdziałania ich degradacji.

- przeciwdziałanie procesom erozji poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych oraz nie pozostawianie gruntów o dużych spadkach bez trwałej pokrywy roślinnej;
- zmiana użytkowania gruntów ornych na zboczach o dużych spadkach na sady, trwałe użytki zielone i zadrzewienia;
- dostosowanie poziomu nawożenia do zasobności gleb i potrzeb uprawianych roślin, zwiększenie nawożenia organicznego;
- eliminowanie zagrożeń środowiskowych związanych z intensyfikacją produkcji rolnej (m.in. nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin);
- rozwój ekologicznej produkcji rolnej.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Przedmiotem ochrony są istniejące ciekі wraz z ich dolinami rzecznyimi, kanały melioracyjne, zbiorniki retencyjne, oczka wodne i tereny podmokłe oraz główne zbiorniki wód podziemnych. Ponadto w zakresie ochrony wód ustala się:

- kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- bezwzględna ochronę zasobów i jakości wód powierzchniowych: istniejących cieków i zbiorników, rowów melioracyjnych, śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych oraz terenów podmokłych;
- realizację komunalnych inwestycji proekologicznych, w szczególności kolektorów sanitarnych;
- wyposażanie zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków;
- stopniową eliminację zanieczyszczeń obszarowych poprzez racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, w wyniku czego nastąpi wzmocnienie naturalnych procesów samooczyszczania się cieków;
- zapewnienie oczyszczania wszystkich odprowadzanych ścieków i podjęcie działań w celu likwidacji zrzutu zanieczyszczeń do wód;
- zakaz wylewania nieczystości z szamb w miejscach przypadkowych;
- zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcję, biologicznej obudowy cieków i zbiorników wodnych (zadrzewienia, zakrzaczenia, pasy szuwarów, trwałe użytki zielone) dla zahamowania spływów powierzchniowych z pól uprawnych;

- ochronę i odtwarzanie naturalnych zbiorników retencyjnych (zbiorniki wodne, bagna, torfowiska, nieuregulowane cieki, oczka wodne, tereny podmokłe, lasy łąkowe);
- respektowanie wymogów ochronnych obowiązujących na obszarze zbiorników wód podziemnych i ujęcia wód podziemnych;
- konieczność ustanowienia stref ochronnych oraz zasad ich zagospodarowania dla GZWP nr 414 „Zagnańsk” wynikających z „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych „Zagnańsk” (GZWP nr 414)” opracowanej w 2006 r., wskazuje się następujące zasady ochrony:
  - ✓ zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 08.07.2004 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód i ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego – Dz. U. Nr 168, poz. 1763 dla następujących cieków: rzeki Bobrzy w całym jej biegu, rzeki Sufraganiec i ich dopływów w całym ich biegu,
  - ✓ zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań ww. rozporządzenia do gruntów i do wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomemu zbiornikowemu na zanieczyszczenie,
  - ✓ zakaz budowy na całym obszarze GZWP Nr 414 nowych ujęć wód podziemnych ujmujących poziom triasowy, w sytuacji, gdyby eksploatacja miała spowodować przekroczenie ustalonych zasobów dyspozycyjnych zbiornika lub jego części. Dotyczy to szczególnie ujęcia w Zagnańsku, gdzie obecna wielkość zasobów eksploatacyjnych przekracza wielkość zasobów dyspozycyjnych w tej części zbiornika,
  - ✓ zakaz budowy na całym obszarze GZWP Nr 414 otworowych wymienników ciepła z zastosowaniem cieczy uznawanych za szkodliwe dla środowiska wodnego,
  - ✓ ograniczyć pobór na całym obszarze poziomu triasowego poprzez weryfikację zasobów eksploatacyjnych i pozwoleń wodnoprawnych;
- dla terenu położone jest w strefie zasilania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 417 KIELCE, planowane zagospodarowanie terenów winno uwzględnić ochronę wód podziemnych poprzez prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno - ściekowej;
- ustanowienie strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wód podziemnych w Ćmińsku Kościelnym zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona powietrza atmosferycznego i ochrona przed hałasem

- wprowadzenie, względnie modernizacja urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń powietrza;
- wprowadzenie instalacji odpylających i odsiarczających w lokalnych kotłowniach opalanych węglem oraz propagowanie ich modernizacji w kierunku zmiany nośników energii na przyjazne środowisku;
- poprawa stanu nawierzchni dróg, usprawnienie układu komunikacyjnego, budowa nowych miejsc parkingowych;
- stosowanie paliw niskoemisyjnych i ekologicznych;
- ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych i uciążliwości związanych z hałasem na terenach zwartej zabudowy i wzdłuż ciągów komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej i ekranów akustycznych;
- ograniczenie emisji hałasu oraz emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego emitowanych przez obiekty związane z eksploatacją złoża surowców mineralnych, obiektów przemysłowych, usługowych i rekreacyjnych poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych ograniczających poziom hałasu i zanieczyszczeń powietrza,
- termomodernizacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz użyteczności publicznej, przez co zmniejszy się zapotrzebowanie w ciepło ze źródeł powodujących zanieczyszczenie do atmosfery, a w konsekwencji do spadku emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery;
- ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych i uciążliwości związanych z hałasem na terenach zwartej zabudowy i wzdłuż ciągów komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej i ekranów akustycznych;
- rozbudowa sieci gazowej;
- stopniowa likwidacja niskiej emisji poprzez eliminację lokalnych kotłowni, lub zmiana tradycyjnego sposobu opalania węglem na bardziej ekologiczne, tj. gaz ziemny, olej opałowy;
- wykorzystywanie ekologicznych źródeł energii takich jak: pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne, itp;
- podnoszenie świadomości ekologicznej wszystkich grup społecznych, polegające na wykształceniu nawyków wdrażania zrównoważonego rozwoju, dbałości o stan środowiska i oszczędnego korzystania z jego zasobów;
- restrukturyzacja przemysłu wydobywczego w celu ograniczenia ilości wprowadzanych do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych;
- zachowanie i udrażnianie korytarzy przewietrzających (doliny rzek i cieków wodnych oraz przylegających do ich kompleksów leśnych), poprzez zakaz ich zabudowy oraz eliminację barier ekologicznych;

- ograniczenie stosowania systemów grzewczych, które mają negatywny wpływ na jakość powietrza;
- zachowanie korytarzy przewietrzania, w tym klinów nawietrzających;
- stosowanie instalacji grzewczych i paliw zgodnie z wymogami obowiązującego prawa miejscowego.

Powstrzymanie procesów degradacji środowiska przyrodniczego

- wprowadzenie zakazu lokalizacji budowli i obiektów obniżających walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz rozbudowy istniejących obiektów w sposób degradujący te walory;
- obowiązek realizacji niezbędnych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej w sposób jak najmniej szkodliwy dla środowiska;
- realizacja kompleksowego systemu gospodarki odpadami (systemu odbioru i segregacji odpadów, odzysk i zagospodarowanie odpadów użytkowych, wywóz odpadów na wysypisko oraz do kompostowni i spalarni);
- likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci;
- realizacja kompleksowej gospodarki wodno-ściekowej;
- stosowanie technik i technologii niskoenergetycznych, wodooszczędnych, niskoodpadowych i mało szkodliwych dla środowiska;
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień przepisów szczególnych z zakresu ochrony środowiska i walorów krajobrazowych;
- prowadzenie edukacji ekologicznej i kształtowanie właściwych postaw mieszkańców wobec środowiska przyrodniczego.

Zasoby surowców mineralnych

Zasoby surowców mineralnych należą do nieodnawialnych, stąd też ochrona złóż i ich racjonalne wykorzystanie powinno stanowić zasadniczy cel regionalnej polityki przestrzennej. Każdorazowa decyzja o podjęciu eksploatacji wymaga dokonania wnikliwego bilansu zysków i strat, obejmującego z jednej strony wieloletnią prognozę popytu na surowiec i sumę korzyści gospodarczych, zaś z drugiej gruntowną ocenę wpływu wydobycia na środowisko przyrodnicze i krajobraz.

Eksploatacja surowców narusza naturalne warunki przyrodnicze i wywołuje szereg zmian w środowisku naturalnym. Odkrywkowy system wydobycia jaki występuje na terenie gminy powoduje powstanie przekształceń powierzchni terenu, powstanie wyrobisk, zwałowisk mas ziemnych lub skalnych usuwanych albo przemieszczanych w związku z wydobywaniem kopaliny ze złoża wraz z jej przerabianiem, niekiedy osuszanie gruntu i zanieczyszczenie wód. Niekorzystne oddziaływanie dotyczy

również zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i hałasu. Te dwa czynniki są dodatkowo zwiększone wzmożonym transportem, który zawsze towarzyszy tego typu działalności.

Kopaliny o znaczeniu gospodarczym, występujące na terenie gminy Miedziana Góra to: piaskowce, wapień i dolomity oraz kruszywo naturalne-piaski. Największe znaczenie mają wapień i dolomity dewonu, które eksploatowane są w złożach: Laskowa Góra i Kostomłoty. Surowiec wykorzystywany jest głównie jako kruszywo: łamane, budowlane i drogowe. Wapień był kiedyś pozyskiwany także ze złoża Mogiłki. Innym surowcem, bardzo charakterystycznym dla gminy Miedziana Góra są triasowe, czerwone piaskowce, eksploatowane w kamieniołomie Tumlin Gród. Surowiec wykorzystywany jest do wyrobu elementów budowlanych, płyt, kruszywa i ozdobnych detali architektonicznych. Tego typu piaskowce (tzw. tumlińskie), udokumentowano także w złożach: Wykień i Ciosowa, lecz eksploatacja została zaniechana ze względu na ochronę przyrody. Piaski budowlane zostały udokumentowane w złożu Szczukowskie Górkę. Reasumując na terenie gminy Miedziana Góra udokumentowano następujące złoża surowców mineralnych:

- 1) Złoże piaskowców „Tumlin – Gród” udokumentowane jest w kat. C (jakość w kat. B). Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 408 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.). Surowiec wykorzystywany jest do produkcji płyt i kamienia łamanego. Złoże jest obecnie eksploatowane. Decyzją Starosty Kieleckiego z dnia 3 lipca 2009 r., znak: RO.III.7511-29/09, ustanowiony został obszar i teren górniczy "Tumlin Gród II". Koncesja na wydobywanie kopaliny ważna do dnia 3 lipca 2039 r.
- 2) Złoże piaskowców „Wykień” złoże nieeksploatowane o zasobach geologicznych bilansowych 148 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.). Surowiec wykorzystywany był do produkcji płyt, kamienia łamanego i na kształtki do żeliwiaków. Położony jest na obszarze leśnym.
- 3) Złoże piaskowców „Ciosowa Góra” obecnie jest nieczynne, a wyrobisko jest zrehabilitowane. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 982 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.). Z piaskowca wyrabiano płyty, kształtki do żeliwiaków i kamień łamany.
- 4) Złoże „Krzemucha” wapieni dewońskich obecnie już nieczynne, a wyrobisko jest zrehabilitowane przez zasypywanie materiałem z hałd. Zasoby pozabilansowe. Wapień służyły do produkcji kruszywa łamanego dla budownictwa drogowego.
- 5) Złoże wapieni dewońskich „Kostomłoty”, udokumentowane w kat. C₁. Zasoby geologiczne bilansowe wapieni dewońskich wynoszą 8 280 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.), w złożu udokumentowane zostały również udokumentowane łupki do prac inżynierskich jako kopalina towarzysząca w ilości 9 522,73 tys. ton. Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 maja 2014 r., znak: OWŚ-V.7422.14.2014 r. ustanowiony została obszar i teren górniczy "Kostomłoty IV". Koncesja na wydobywanie kopaliny ważna do dnia 31 grudnia 2038 r.

- 6) Złoże „Laskowa Góra” udokumentowane w kat. C₁. Zasoby geologiczne bilansowe dolomitów dewońskich wynoszą 24 929 tys. ton, a przemysłowe 10 353 tys. ton. Wykorzystywane są do produkcji kruszyw łamanych dla budownictwa oraz wapna magnezowego. Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 grudnia 2008 r., znak: OWŚ.V.7511-16/08 został ustanowiony obszar i teren górniczy "Laskowa Góra I". Koncesja na wydobywanie kopaliny ważna do dnia 31. grudnia 2025 r.
- 7) „Szczukowskie Góry”, złoże piasku czwartorzędowego. Zasoby bilansowe złoża wynoszą 13 854 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.). Złoże nie jest eksploatowane.
- 8) Złoże wapieni dewońskich „Mogiłki” o zasobach geologicznych bilansowych w ilości 1330 tys. ton (stan na 31.12.2019 r.) i przydatnych jako kruszywo łamane drogowe i kolejowe obecnie nie eksploatowane. Użytkownikiem złoża było Komunalne Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Kielcach. Złoże nie jest obecnie eksploatowane.

W trosce o zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu oraz mając na uwadze aktualny stan środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji złóż przyjmuje się zasadnicze kierunki działań w tej dziedzinie gospodarki:

- dalszą eksploatację złóż w Kostomłotach Drugich i Ćmińsku Kościelnym zgodnie w wydanyymi koncesjami na ich eksploatację,
- eksploatację udokumentowanego złoża piasków "Szczukowskie Góry",
- bezwzględny zakaz zabudowy terenów rolnych w granicach udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji,
- rekultywację terenów poeksploatacyjnych,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa eksploatacji w odniesieniu do obszarów zamieszkałych, atrakcyjnych turystycznie, o wysokich walorach przyrodniczych i rolniczych,
- stałe monitorowanie wpływu eksploatacji kopalni na środowisko oraz stanu wykorzystania zasobów surowców,
- nie lokalizowanie na obszarach udokumentowanych złóż inwestycji niezwiązanych z działalnością górniczą,
- stosowanie w zakładach wydobywczych i przerobczych urządzeń ochrony środowiska i sukcesywnej ich modernizacji (szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i przed hałasem).

W granicach gminy Miedziana Góra nie wskazuje się obiektów i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE ORAZ OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Zasady ogólne

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytkiem jest nieruchomość bądź rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zabytkiem nieruchomym podlegającym ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania są w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, budownictwa obronnego, obiekty techniki (kopalnie, huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe) cmentarze jak też parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni oraz miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osób.

Ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu; zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe ich zachowanie, zagospodarowanie i użytkowanie, jak też uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dób kultury współczesnej

Obowiązującym aktem prawnym w zakresie ochrony zabytków jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Z miejscowości, których grunty obejmują przedmiotowy obszar, najstarszą metrykę posiadają miejscowości Tumlin i Bobrza.

Tumlin istniał z pewnością już przed 1366r. W 1379 r. wieś ta została przeniesiona na prawo średzkie przez biskupa Floriana z Mokrsk. Nie ma pewności, czy w czasach Bodzanty istniała wieś Bobrza, którą w 1390 roku biskup Jan z Radliczyc przeniósł z prawa polskiego na niemieckie, nadając jednocześnie sołectwo Marcinowi zwanemu Szurek, kmieciowi biskupiemu z Kielc. Dopiero w 1452r. odnajduje się wzmianki o wsi Ćmińsk – wtedy to wystawiony został akt lokacyjny dla tej osady. Inne osady na tym terenie posiadają zdecydowanie młodszą metrykę. Ich początki łączy się z rozwojem hutnictwa w okresie nowożytnym – od końca XVI w. Na penetrowanym obszarze nie były dotąd prowadzone archeologiczne badania powierzchniowe, z wyjątkiem południowo-wschodniego zbocza

Góry Grodowej, poddanego penetracji związanej z badaniami sondażowymi tzw. ośrodka kultowego i osady z okresu wczesnego średniowiecza (J. Kuczyński i Z. Pyzik w latach 1958 oraz 1960).

W wyniku przeprowadzonych badań powierzchniowych, które zarejestrowanych zostało 5 stanowisk na wsch. pd.-wsch. zboczu Góry Grodowej. W 1960 r. J. Kuczyński i Z. Pyzik założyli jeden wykop w obrębie wałów (po zach. stronie kaplicy, ok. 4,5 m od niej) oraz dwa wykopy na wsch. stoku Góry. W 1967 r. J. Kuczyński i B. Kowalczykowska prowadzili badania na wale wsch. części założenia. W 1986 r. Eligia Gąssowska wykonała przekop przez wał wschodni zach. części obiektu. Brak warstwy kulturowej oraz zabytków z okresu średniowiecza na kulminacji (przy równoczesnym odrzuceniu możliwości całkowitego zniszczenia nawarstwień podczas budowy kaplicy i na skutek niwelacji) oraz interpretacja wałów poprzez analogie do Łyśca oraz Ślęzy, skłonił badaczy do przyjęcia tezy o funkcjonowaniu w tym miejscu ośrodka kultowego. W wyniku tych prac ustalono też, iż wały zach. części założenia zbudowano z rumoszu kamiennego, a w części wsch. były kamienno-ziemne. Czas ich powstania określono na „przed połową X w.”, chociaż wiek pobranej w 1986 r. próbki węgla z gniazda spalenizny w stropowej części wału na podstawie analizy 14C mieści się w przedziale 1047-1193 AD. Badania na zboczach Góry odsłoniły pozostałości dwóch chat z paleniskami/ogniskami, których chronologię początkowo określono na IX-XI wiek. Przeprowadzona przez C. Hadamika analiza ceramiki z osady skłoniła go do zmiany datowania na XI i XII oraz XIII w., co jest zbieżne z wynikami datowania 14C skupiska spalenizny z wału, interpretowanego przez tego badacza jako pozostałości elementów drewnianych np. częstokołu. Z tego względu widzi on obiekt w Tumlinie jako założenie obronne, funkcjonujące na przełomie XI i XII w i zapewne w XII w., któremu towarzyszyła osada podgrodowa na wsch. stoku wzgórza. Choć nie wyklucza on, że starszy wał kamienny, który pierwotnie otaczał miejsce plemiennego ośrodka kultowego, został następnie wykorzystany przy budowie grodu z XI/XII w.

Zasoby dziedzictwa kulturowego

Dziedzictwo kulturowe, krajobrazowe i przyrodnicze miejscowości Bobrza, na które składa się szczególnie atrakcyjność sołectwa, rozciągającego się pomiędzy Pasmem Oblęgorskim a Tumlińskim stanowi szczególną jej atrakcyjność.

Obszar sołectwa objęty jest ochroną Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na otulinie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, utworzonego w 1988r. w celu ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych, w tym przede wszystkim reliktyw Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Doliny rzeczne Bobrzy i jej dopływów i związane z nimi tereny podmokłe należą do jednych z najcenniejszych w Polsce. Na terenach tych wykształciły się bogate florystycznie zbiorowiska łąkowe, szuwarowe, bagienne i torfowiskowe, stanowią one ostoję dla szeregu rzadkich i chronionych gatunków

ptaków. Przez miejscowość Bobrza przepływa rzeka o tej samej nazwie, stanowiąca dopływ rzeki Nidy. W tradycji lokalnej rzeka nazywana jest hutniczą lub staszycowską, ze względu na jej funkcje jakie miała pełnić w pracy budowanego na początku XIX w. przez Rząd Królestwa Polskiego – Zakładu Wielkopieczowego. Rzeka ta miała być spiętrzona na wysokość 12 metrów i napędzać koło wodne, które poruszać miało miechy kilku wielkich pieców, ustawionych obok siebie w szeregu. Do dnia dzisiejszego, po systemie wodnym z czasów Zakładu wielkopieczowego, pozostał zbiornik wykorzystywany dla celów rekreacyjnych – Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy w Bobrzy. W XVI w. na terenie miejscowości Bobrza, w 1598r. wzniesiony został pierwszy na ziemiach polskich wielki piec hutniczy i cztery fryszerki, przez budowniczego Jana Hieronima Caccia z Bergamo. Bobrza była wtedy głównym ośrodkiem kompleksu siedmiu kuźnic. Obiekty te działały w oparciu o miejscowy surowiec pochodzący z pobliskich kopalń rudy żelaza. Powstanie wielkiego pieca spowodowało rozwój hutnictwa w Bobrzy oraz sąsiedzkich miejscowości: Świąteku, Kołomani, Samsonowie, który pracował aż do potopu szwedzkiego. Do czasów współczesnych zachowały się jedynie relikty wielkiego pieca, po kopalniach rud pozostały hałdy i otwory szybowe, a o tradycjach górniczych przypomina osiemnastowieczna kaplica św. Barbary – patronki górników. W 1824r., ponownie we wsi Bobrza podjęto budowę wielkich pieców tj. budowę Zakładu Wielkopieczowego – największego założenia wielkopieczowego Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Miał tu powstać ogromny zakład hutniczy o pięciu wielkich piecach, według projektu profesora Kieleckiej Szkoły Akademicko-Górnicznej Fryderyka Wilhelma Lempe. W projekcie założył on wybudowanie potężnej tamy z 12-to m piętrzeniem, 5 wielkich pieców na dolnej płaszczyźnie, przy 150-to m murze oporowym i 12 młotów. Poza tym zakład hutniczy miał być wyposażony w 3 piece do prażenia rudy, 2 składy, 4 węgielnie i gisernie. Do powstania listopadowego udało się wybudować: mur oporowy dla górnego terenu fabrycznego, halę fabryczną, 1 węgielnię w całości i 1 fragmentarycznie, staw zapasowy wraz z kanałem górnym i dolnym oraz 10 budynków mieszkalnych tworzących osiedle przyfabryczne dla nowo przybywającej kadry pracowniczej. Niestety nie zdołano wybudować 2 składów na rude, 5 wielkich pieców wraz z urządzeniami pneumatyki i maszynierii wodnej napędu, 2 węgielni, 3 pieców prażaków, hali porcjowania wsadu i giserni. Przerwanej inwestycji nigdy już nie wznowiono. Zachowane do czasów współczesnych jedynie części zakładu Wielkopieczowego w Bobrzy, objęte zostały ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomych. Najpierw w 1934r. orzeczeniem Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach uznany został za zabytek układ wodny (relikty wielkiego spiętrzenia wody według projektu Stanisława Staszica zrealizowanego przy wsparciu ministra Ksawerego Druckiego-Lubeckiego przed 1830r.) Wpisem obejmującym całe założenie - jest decyzja WKZ z dnia 20 grudnia 1965r., klasyfikująca obiekt jako teren zakładu wielkopieczowego wraz z układem wodnym. W 2010r. uszczegółowiono elementy dawnego założenia i w miejsce teren wprowadzono zapis: pozostałości zakładu wielkopieczowego w miejscowości

Bobrza, w skład którego wchodzi : 1.teren dawnego zakładu, 2. Ruiny dawnej węgielni i hali przygotowania wsadu, 3.dom zawiadowcy zakładu, 4.mur oporowy, 5.układ wodny.

Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, objęte ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych

W odniesieniu do wszystkich obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków (tj. zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych), zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymagane jest uzyskanie pozwolenia WKZ na:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
- 2) wykonywanie robót w otoczeniu zabytku,
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru zabytków,
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru zabytków,
- 5) prowadzenie badań archeologicznych,
- 6) przemieszczenie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków,
- 7) trwale przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru zabytków,
- 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków,
- 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub korzystania z tego zabytku,
- 10) umieszczenie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych,
- 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru zabytków.

Wykaz obiektów podlegających ochronie na podstawie wpisu do rejestru zabytków i ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków

BOBRZA

ZAKŁAD WIELKOPIECOWY Z OSIEDLEM PRACOWNICZYM, mur., 1828-1831: *proj. Fryderyk Wilhelm Lempe (?)*, kilka obiektów z okresów późniejszych:

POZOSTAŁOŚCI ZAKŁADU WIELKOPIECOWEGO, Rejestr: Nr. A. 419/1-5

- 1) Teren dawnego zakładu
- 2) Ruiny dawnej węgielni i hali przygotowania wsadu
- 3) Dom zawiadowcy zakładu
- 4) Mur oporowy

5) Układ wodny (w nim: pozostałość tamy, most na Bobrzy, 2 ćw. XIX w.; most na kanale roboczym, 2 ćw. XIX w.; staw z groblą, droga dojazdowa wzdłuż zakładu i stawu)

- młyn i elektrownia wodna, ok. 1934 r.

OSIEDLE PRACOWNICZE:

- Zespół domu nr 1:

- dom

- stodoła, przebud.

- budynek gospodarczy, przebud.,

- ruina szopy

- lodownia, 1908, nadbud. 1968

- ogrodzenie z bramami

- Zespół czworaka, ob. domu nr 2

- czworak, dobud. ganku 1847,

- stajnia, ob. dom, przebud

- stajnia, ob. warsztat samochodowy

- Pozostałości zespołu domu nr 3

- ruina stajni,

- budynek gospodarczy, ob. garaż, grunt, przebud.

- ogrodzenie, przebud.

- KAPLICZKA MB CZĘSTOCHOWSKIEJ, mur., 1 poł. XIX

- KUŹNIA w zagrodzie nr 43, drewn., ok. 1930 r.

- DOM nr 59, drewn., ok. 1900 r.

ĆMIŃSK

ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO, Rejestr. Nr.A.420/1-2

1) Kościół parafialny pw. św. Trójcy

2) Plebania

- cmentarz przykościelny

- ogrodzenie, mur. część wsch. XVII, część zach. z bramkami, mur.-żel., ok. 1920

- obudowa studni, drewn., XIX, remont.

- cmentarz parafialny, Rejestr: Nr. A 421

- dom, ul. Wyręba nr 11 (d. miejscowość Wyręba nr 9), drewn. ok. 1930

- dom z częścią gospodarczą ul. Wyręba (d. miejscowość Wyręba nr 63), drewn. 1919 (wł. S. Socha)

ZESPÓŁ DWORSKI

- dwór, drewn., XIX, przeniesiony z Podglinia i postawiony na fundamentach dworu z XVIII w. (?), rozebranego 1957, remont. 1982
- pozostałości parku, pocz. XIX w.
- kaplica pw. Przemienienia Pańskiego na Górze Grodowej usytuowanej na zachód od miejscowości Tumlin-Węgle, Rejestr: Nr. A 450

KOSTOMŁOTY PIERWSZE

ZESPÓŁ KAPLICY PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO:

- kaplica pw. Przemienienia Pańskiego wraz z otoczeniem (cmentarz przykościelny) w granicach ogrodzenia Rejestr: Nr A. 422
- bramka, mur., XIX, restaur. 1985
- ogrodzenie, mur.-drewn., XIX, restaur., 1985
- cmentarz parafialny rzym.-kat.

MIEDZIANA GÓRA

- kaplica pw. św. Barbary, Rejestr: Nr .A.423
- kapliczka św. Jana Nepomucena, mur. XIX

W związku z art. 13 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązuje każdorazowa weryfikacja obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, podczas prac planistycznych, w tym prac nad sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ewentualne rozbieżności z wykazem zawartym w studium nie wpływają na zachowanie zgodności sporządzonych planów miejscowych ze studium, ani nie dezaktualizują ich ustaleń.

W Gminie Miedzian Góra na dzień opracowania studium nie podjęto uchwały Rady Gminy w sprawie Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miedziana Góra, niemniej jednak projekt tego dokumentu jest w fazie uzgodnień z WKZ. Uchwalenie GEZ Gminy Miedzian Góra będzie pozostawać w zgodzie z założeniami, zasadami i kierunkami polityki przestrzennej przyjętymi w studium i będzie stanowić instrument realizacyjny tej polityki.

Dóbr kultury współczesnej nie wskazuje się.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków SWKZ w Kielcach – zabytki archeologiczne

Na obszarze gminy Miedziana Góra obiektem wpisanym do rejestru zabytków archeologicznych pod Nr A.a 4 - jest rezerwat geologiczno-archeologiczny Góra Grodowa w Tumlinie, obejmujący relikty wałów słowiańskiego ośrodka kultowego pochodzącego z czasów plemiennych.

Pod ochroną znajdują się również występujące na terenie gminy relikty archeologiczne związane z dawnym górnictwem i hutnictwem oraz towarzyszące im ślady osadnictwa. W obrębie terenów, na których znajdują się stanowiska archeologiczne, w przypadku prowadzenia prac ziemnych lub zmiany charakteru prowadzonej działalności skutkującej naruszeniem struktury gruntu, obowiązuje nakaz przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres, rodzaj oraz pozwolenia regulują przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Stanowiska archeologiczne

W latach 2006-2007 przeprowadzone zostały częściowe badania w ramach programu AZP. Powierzchniowe badania rozpoznawcze nadal nie objęły całości obszaru Gminy.

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Miedziana Góra w postaci tabeli przedstawia się następująco:

Tabela. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Miedziana Góra

LP.	miejsowość	Nr stan. w msc	Numer AZP	Nr na obsz.	Funkcja stanowiska i Chronologia
1.	Porzecze	1	84-61/78	1	okres wczesnonowożytny i nowożytny
2	Porzecze	2	84-61/79	1	okres wczesnonowożytny i nowożytny
3	Porzecze	3	84-61/80	2	okres wczesnonowożytny i nowożytny
4	Porzecze	4	84-61/81	2	okres wczesnonowożytny i nowożytny
5	Porzecze	5	84-61/82	2	okres wczesnonowożytny i nowożytny
6	Porzecze	6	84-61/83	2	okres wczesnonowożytny i nowożytny
7	Porzecze	7	84-61/84	2	okres wczesnonowożytny i nowożytny
8	Porzecze	8	84-62/15	1	okres wczesnonowożytny i nowożytny
9	Porzecze	9	83-62	1	okres wczesnonowożytny i nowożytny
10	Bobrza	1	83-62	2	okres wpływów rzymskich osada
11	Bobrza	2	83-62	4	okres wczesnonowożytny (XVI/XVII w) ;huta żelaza
12	Bobrza	4	83-62	3	okres nowożytny; punkt osadniczy
13	Bobrza	4	83-62	5	okres wczesnonowożytny i nowożytny punkt osadniczy
14	Bobrza	5	83-62	6	okres wczesnonowożytny i nowożytny; punkt osadniczy
15	Bobrza	6	83-62	7	okres wczesnonowożytny i nowożytny punkt osadniczy

16	Bobrza	7	83-62	8	okres wczesnonowożytny i nowożytny kuźnica żelazna
17	Bobrza	8	83-62	9	okres wczesnonowożytny i nowożytny punkt osadniczy
18	Tumlin Podgród	1	83-62	10	Neolit (punkt osadniczy) przedchrześcijański ośrodek kulowy (wczesne średniowiecze IX-X w.), okres nowożytny (punkt osadniczy)
19	Kostomłoty Pierwsze	1	84-62/5	6	okres nowożytny – huta miedzi i ołowiu
20	Kostomłoty Pierwsze	2	84-62	6	okres nowożytny – huta miedzi i ołowiu
21	Kostomłoty Pierwsze	3	84-62	7	okres nowożytny (punkt osadniczy) okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
22	Kostomłoty Pierwsze	4	84-62	8	okres nowożytny – huta miedzi i ołowiu okres wczesnonowożytny - punkt osadniczy okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
23	Kostomłoty Pierwsze	5	84-62	9	późne średniowiecze - punkt osadniczy okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy
24	Kostomłoty Pierwsze	6	84-62	10	późne średniowiecze – punkt osadniczy okres wczesnonowożytny i nowożytny - osada
25	Kostomłoty Pierwsze	7	84-62	11	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy
26	Kostomłoty Pierwsze	8	84-62	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
27	Kostomłoty Pierwsze	9	84-62/19	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy; okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
28	Kostomłoty Pierwsze	10	84-62/20	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy; okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
29	Ćmińsk	1	83-62/19	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
30	Ćmińsk	2	83-62/20	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy; okres nowożytny – huta metali nieżelaznych
31	Ćmińsk	3	83-62/21	12	okres wczesnonowożytny i nowożytny - punkt osadniczy; okres nowożytny – huta metali nieżelaznych

Stanowiska te zostały wykazane na załącznikach graficznych studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Zasady ochrony obiektów archeologicznych do zastosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

1. obowiązek przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem robót budowlanych, jeżeli przeprowadzenie badań jest niezbędne w celu ochrony tych obiektów, zgodnie z przepisami odrębnymi
2. w obrębie terenów, na których znajdują się stanowiska archeologiczne nie dopuszcza się żadnych działań inwestycyjnych bez nadzoru archeologicznego i konserwatorskiego

Ewidencja stanowisk archeologicznych nie jest zbiorem zamkniętym – możliwe są nowe odkrycia lub weryfikacja obecnej ewidencji stanowisk. Powstanie ewentualnych rozbieżności między stanem faktycznym, a wykazem zamieszczonym w studium nie wpływają na zachowanie zgodności sporządzanych planów miejscowych ze studium, jak też nie dezaktualizują ich ustaleń.

Strefy ochrony konserwatorskiej:

Ustanawia się w studium strefy ochrony konserwatorskiej jako obszary, wyznaczone granicami, na których obowiązują określone ograniczenia w postaci zakazów, nakazów, mających na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Strefy ochrony konserwatorskiej definiowane są przez swoje cechy (zawartość i wyróżniki) oraz cele, dla których zostały wyznaczone. Ustala się następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- 1) strefa ochrony konserwatorskiej zakładu wielkopiecowego w Bobrzy
- 2) strefa ochrony konserwatorskiej zespołu kościoła parafialnego pw. św. Trójcy i Matki Boskiej Szkaplerznej w Ćmińsku Kościelnym,
- 3) strefa ochrony konserwatorskiej kaplicy pw. św. Barbary w Miedzianej Górze.

Ponadto ustala się:

strefę ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego, w celu zapewnienia ochrony wszystkich komponentów krajobrazu kulturowego (naturalnych i antropogenicznych)

strefę konserwatorską ochrony ekspozycji zabytku (strefa konserwatorska ochrony sąsiedztwa zabytku) panoram, stref ekspozycji zabytku lub obszaru, otoczenia zabytku lub sąsiedztw zabytku zagospodarowanie strefy wymaga określenia zasad cech i form krajobrazu. Dopuszcza się modernizację i adaptację obszarów do współczesnych funkcji z dopuszczeniem wprowadzenia współczesnych elementów zagospodarowania jednak z zachowaniem hierarchii wartości oraz przyjęciem zasady dobrej kontynuacji. Eliminacja obiektów lub układów przestrzennych dysharmonizujących. Wymagane jest opracowanie studium wpływu inwestycji na krajobraz w przypadku planowanego wprowadzenia obiektu kubaturowego i funkcjonalnie obcego historycznemu zagospodarowaniu. Wprowadzona w celu zapewnienia ekspozycji czynnej i biernej struktur z dopuszczeniem zagospodarowania niepowodującego zagrożeń dla zachowania lub poprawy stanu

przestrzeni w granicach strefy. Koniecznym jest określenie zasad zagospodarowania sąsiedztwa zabytku, w tym dopuszczalnych form i gabarytów zabudowy.

Strefy ochrony archeologicznej

Dla stanowisk archeologicznych zawartych w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych w ramach AZP wyznacza się **strefę ochrony archeologicznej biernej obejmującą stanowisko lub stanowiska archeologiczne (ślady osadnictwa, osady stanowiska produkcyjne)**

W celu ochrony wartości naukowych i poznawczych zabytków archeologicznych ustala się:

- obowiązek uzyskania uzgodnienia właściwego konserwatora zabytków na prowadzenie wszelkiej działalności inwestycyjnej,
- nakaz objęcia wszelkich robót ziemnych na terenie strefy nadzorem archeologicznym lub wyprzedzającym inwestycje badaniami ratowniczymi prowadzonymi na koszt inwestora,
- wyklucza się przekształcanie bądź użytkowanie stref w ich granicach w sposób skutkujący degradacją ich wartości naukowej i kulturowej.

Przeprowadzanie archeologicznych badań na terenie w granicach strefy, rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją zamierzenia, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

W zasięgu stanowisk archeologicznych obowiązują następujące wymogi konserwatorskie, wskazane w przepisach odrębnych: wszelka działalność inwestycyjna wymaga uzgodnień z właściwym organem ds. ochrony zabytków

Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych wymaga określenia granic, typu stanowiska, zakazu lub dopuszczenia działalności inwestycyjnej, w szczególności należy ustalić: wymóg ustanowienia nadzoru archeologicznego przy wykonywaniu wykopów na terenie objętym inwestycją, wymóg prowadzenia badań przed inwestycyjnych przy realizacji inwestycji.

Reasumując, kierunki ochrony dóbr kultury wyznaczają potrzebę podejmowania następujących działań:

- sprawowania opieki nad zabytkiem przez jego właściciela lub posiadacza polegającej na zapewnieniu warunków:
  - naukowego rozpoznania i dokumentowania zabytku;
  - prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
  - zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
  - korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,

- popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury;
- powiadamiania wojewódzkiego konserwatora zabytków przez właściciela zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji o uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, o zagrożeniu dla zabytku, o zmianie miejsca przechowywania zabytku ruchomego, o zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku;
- konieczność, w przypadku podejmowania wobec stanowisk archeologicznych objętych bierną ochroną (wymienione w uwarunkowaniach) jakiegokolwiek działalności inwestycyjnej, zapewnienia na koszt inwestora nadzoru archeologicznego, prowadzonego przez dyplomowanego archeologa na podstawie zezwolenia wydanego przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wyprzedzających badań ratowniczych, w zależności od zakresu inwestycji i stopnia naruszenia zabytkowych struktur;
- przeprowadzenie badań archeologicznych na terenach przewidzianych i realizowanych inwestycji wieloprzestrzennych oraz liniowych, zwłaszcza na terenach przypuszczalnego rozwoju osadnictwa w przeszłości – głównie w dolinach rzek;
- obowiązuje konieczność powiadomienia właściwego konserwatora zabytków oraz wójta o znalezieniu przedmiotu, który posiada cechy zabytku oraz zabezpieczenia takiego znaleziska i natychmiastowego wstrzymania dalszych prac, mogących je uszkodzić lub zniszczyć;
- obiekty wpisane do rejestru zabytków podlegają ścisłej ochronie a wszelkie prace wykonywane przy zabytku lub w jego otoczeniu, m.in. związane z bieżącymi remontami, odbudową czy też adaptacją, muszą być uzgadniane ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach, celem zachowania właściwych cech stylistycznych, oraz substancji i konstrukcji zabytkowej;
- prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków, która stanowi podstawę dla sporządzania programów opieki nad zabytkami przez gminy;
  - należy dbać o zachowanie wartościowych elementów dziedzictwa kulturowego kształtujących tożsamość lokalną, będących świadectwem religijności mieszkańców gminy, tj.: kapliczek, figur i krzyży przydrożnych, które powinny znaleźć się w ewidencji;
- poprawa ładu przestrzennego poprzez harmonijne powiązanie architektury i krajobrazu, wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego granic urbanistycznego rozwoju gminy, skali i gabarytów nowej architektury oraz rygorystyczne ich przestrzeganie, zakaz nadmiernego rozpraszania zabudowy, ograniczenie lokalizacji budowli i elementów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych krajobrazowo;

- promowanie wykorzystania i adaptacji zabytkowych domów drewnianych np. na cele usługowo - turystyczne (agroturystyka, punkty informacyjne, mała gastronomia itp.);
- niezwykle ważna jest również ochrona niematerialnych wartości krajobrazu kulturowego, tj. obyczaje ludowe, legendy, tradycyjny strój, historyczne nazwy miejscowości, coroczne obchody tradycyjnych świąt, działalność zespołów folklorystycznych itp., które świadczą o pielęgnowaniu bogatych tradycji ludowych;
- uwzględnianie przy opracowywaniu planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, zarówno w części tekstowej jak i graficznej potrzeby ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym archeologicznego oraz stref ochronnych zarówno wyznaczonych przez WKZ (związanych z zabytkami wpisanymi do rejestru oraz ich otoczeniem) jak i wyznaczonych przez projektanta planu w odniesieniu do cennych i wartościowych obiektów o charakterze zabytkowym, znajdujących się na terenie gminy, w tym m.in.: zabytków techniki, miejsc historycznych, walorów krajobrazowych itp.;
- promocja wartości kulturowych gminy w ramach organizowanych przez Gminę Miedziana Góra imprez organizowanych na terenie gminy jak i poza nią.

4. ROLNICTWO

4.1. Podstawowe zasady zagospodarowania przestrzeni rolniczej

Zakłada się, że rolnictwo, pozostanie funkcją uzupełniającą, która posiadać będzie generalnie charakter regresywny. Kierunki przekształceń tej funkcji będą jednak zróżnicowane i dostosowywane do struktury funkcjonalnej trzech głównych stref polityki przestrzennej.

Największy ubytek przestrzeni rolniczej nastąpi w **strefie wielofunkcyjnej** przewidzianej do koncentracji funkcji nierolniczych. Na obszarach tych zakłada się dalszy, przyśpieszony ubytek zabudowy zagrodowej na rzecz różnych form mieszkalnictwa, usług i drobnej przedsiębiorczości, infrastruktury technicznej i drogowej oraz zieleni urządzonej. Istotne znaczenie dla funkcjonowania tej strefy i uzyskania wymaganych standardów zagospodarowania będzie miało, również pozyskanie terenów przeznaczonych na cele publiczne (zwiększenie przestrzeni publicznej). Nie przewiduje się, natomiast lokalizacji nowych gospodarstw towarowych i usług z otoczenia rolnictwa. Nie mniej w istniejących ciągach zabudowy mieszanej należy zapewnić warunki do funkcjonowania drobnotowarowych gospodarstw rolniczych, zwłaszcza użytkujących nieruchomości rolne położone w innych strefach. Działalność przestrzenna byłaby tu ukierunkowana na wprowadzenie różnych funkcji gospodarczych zapewniających alternatywne źródła dochodu oraz eliminowanie potencjalnych kolizji. Nie mieszcząca się w zabudowie liniowej towarowa zabudowa rolnicza mogłaby być (w przypadku braku możliwości usytuowania jej na działce siedliskowej) lokalizowana na terenach rolnych

w sąsiedztwie własnych rozłogów pól lub w głębi działek, poza linią dopuszczalnej zabudowy. W rolnictwie priorytet przestrzenny powinny uzyskać działania zmierzające do poprawy struktury obszarowej gospodarstw, podejmowania produkcji ekologicznej i agroturystyki oraz na bezpośrednie zaopatrzenie rynku miejskiego.

W **strefie przyrodniczo – krajobrazowej**, obejmującej główne pasma górskie oraz najcenniejsze pod względem przyrodniczo - krajobrazowym obszary gminy. Podstawowym kierunkiem polityki przestrzennej będzie zachowanie unikalnych walorów krajobrazowo - kulturowych, które tworzy charakterystyczny, rozdrobniony układ pól (tzw. „pasiaki świętokrzyskie”) oraz porastające wyższe piętra wzniesień kompleksy leśne o zróżnicowanej, malowniczej linii brzegowej. Na terenach tych nie przewiduje się lokalizacji towarowej zabudowy rolniczej, jak również innych form zabudowy stwarzających kolizje funkcjonalne i środowiskowe. Niekorzystne dla walorów krajobrazowych byłyby również scalenia gruntów oraz (w większej skali) zalesienia. Grunty rolne tej strefy powinny być jak najszybciej objęte krajowym programem rolno – środowiskowym, a także innymi działaniami pomocowymi. Oferowane rolnikom wsparcie finansowe powinno stworzyć skuteczną przeciwwagę dla bardziej obecnie atrakcyjnych finansowo form zagospodarowania (dopłaty bezpośrednie).

4.2. Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Przestrzeń otwarta

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów rolnych będzie ochrona wskazanych w Studium przydatnych rolniczo obszarów gleb przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze, poza terenami rolnymi, wskazanymi na rysunku Studium do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze. Obszary te uzyskałyby pierwszeństwo w zakresie komasacji i wymiany gruntów (zwłaszcza dla potrzeb większych obszarowo gospodarstw) oraz melioracji i domeliorowań. Zasadą polityki przestrzennej winno być również wyłączenie tych obszarów z zabudowy nierolniczej oraz zachowanie ich w zwartych kompleksach.

Dominującym kierunkiem zagospodarowania **obszarów gleb nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym** będzie zalesianie. W celu uniknięcia potencjalnych kolizji przestrzennych, zabudowa nie związana z rolnictwem winna być lokalizowana we wskazanych w studium strefach koncentracji funkcji pozarolniczych (usługowo – produkcyjnych, mieszkaniowych, turystyczno – rekreacyjnych itp.).

Zabudowa rolnicza

Ekstensywne elementy zabudowy zagrodowej jak: siedliska gospodarstw drobnotowarowych nie zwiększających produkcji i areалу, zabudowa użytkowników działek rolniczych (do 1ha), zabudowa zagrodowa z usługami lub drobnym przetwórstwem rolno-spożywczym, będą koncentrowane tak jak dotychczas na obszarach zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności. Jak już wspomniano,

w uzasadnionych przypadkach towarowe elementy tej zabudowy mogłyby być lokalizowane w głębi działek lub (o ile pozwolą na to lokalne warunki), poza terenami zabudowy na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej (R). Wspomniane preferencje lokalizacyjne, dotyczące towarowej zabudowy rolniczej mogą być stosowane wyłącznie w strefie wielofunkcyjnej. Natomiast w obszarze oznaczonym symbolem R1 położonym odległości od elektrowni wiatrowej stanowiącej dziesięciokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej ustala się zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszkalnej zawierającej część mieszkalną.

Gospodarka gruntami

Wsparcie polaryzacji rynkowej rolnictwa jak również osiągnięcie celów studium w innych dziedzinach zagospodarowania wymagać będzie aktywnego włączenia się samorządu w gospodarkę zasobami gruntów gminnych, które winny być sukcesywnie tworzone m.in. na gruntach rolnych przewidzianych do zagospodarowania na cele nierolnicze. Przy odpowiednim uzbrojeniu i promocji zasoby te mogą wspomagać przekształcenia w rolnictwie, umożliwiać pozyskiwanie terenów w drodze wymiany, jak też zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych zarówno ze sprzedaży tych gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości.

5. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI LEŚNEJ

Główne kierunki zagospodarowania leśnego

Racjonalne zagospodarowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej wymagać będzie stworzenia warunków przestrzennych do realizacji zadań wynikających z planów urządzenia lasów i obowiązujących przepisów, dotyczących zagadnień leśnych. Za najważniejsze uznaje się następujące kierunki zagospodarowania:

- powszechną i ciągłą ochronę obszarów leśnych, zmierzającą do ich zachowania i powiększenia oraz zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji tych obszarów (przeznaczenie lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- tworzenie warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony ppoż. oraz przeciwdziałania ich zaśmiecaniu,
- zwiększenie powierzchni leśnej, zwłaszcza drogą zalesiania terenów o najniższej bonitacji, trudno zbywalnych gruntów AWRSP oraz terenów pełniących funkcje ochronne,
- dopuszcza się lokalizacji sieci i obiektów infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych.

Zasady polityki zalesieniowej.

Gmina, z uwagi na wysoki stopień lesistości nie jest preferowana do zalesień, jednak należy dążyć do zwiększenia udziałów lasów w przestrzeni przyrodniczej w przypadku:

- ugorów i odłogów,
- terenów najslabszych gleb i położonych na spadkach terenu przekraczających 12%,
- nierekultywowanych terenów eksploatacji surowców mineralnych.

W zakresie gospodarki leśnej i ochrony lasów głównymi zagrożeniami i problemami są:

- organizacja zabezpieczenia obszarów leśnych prywatnej własności,
- duże zagrożenie pożarowe, nasilające się szczególnie podczas ostatnio występujących upałów w miesiącach letnich i panującą w tym okresie suszą,
- niedostateczne wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych,
- zanieczyszczenia terenów leśnych szczególnie wzdłuż dróg.

6. TURYSTYKA

Na tle województwa świętokrzyskiego obszar gminy Miedziana Góra wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, w której występują odpowiednie warunki dla turystyki krótko i długo pobytovej, zarówno latem, jak i zimą, biernej i aktywnej. Występują tu również korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki. Biorąc pod uwagę uwarunkowania wskazanym byłoby wykreowanie podaży i popytu na formy rekreacji związane z pobytem w lesie i nad wodą — (agroturystyka, turystyka rowerowa, sporty zimowe i inne).

Należy zwrócić większą uwagę na dobre oznakowanie i udostępnienie atrakcji kulturowych gminy, jak również budowę odpowiedniej infrastruktury turystycznej.

Planując wszelkie działania inwestycyjne prowadzące do rozwoju turystyki i rekreacji należy jednak pamiętać, iż są to obszary prawnie chronione. Rozwój tej dziedziny gospodarki, podporządkowany jest ochronie środowiska przyrodniczego i zależy od konfliktowości danego rodzaju turystyki. Dlatego też korzystne, dla zagospodarowania przestrzennego gminy byłoby poprzedzenie planów miejscowych ustaleniem optymalnego obciążenia ruchem turystycznym środowiska przyrodniczego w odniesieniu do poszczególnych rodzajów turystyki oraz związanego z nimi zagospodarowania.

Ponieważ rzeczywista atrakcyjność i przydatność turystyczna terenu gminy będzie zależeć od warunków naturalnych, wyposażenia w odpowiednią infrastrukturę i dostępności komunikacyjnej, trzeba tak zarządzać i zagospodarować jej teren, aby był zdolny zaspokoić przewidywany popyt, nastawiony na walory i atrakcje turystyczne. Jednocześnie należy zwracać szczególną uwagę na zharmonizowanie

i dostosowanie wszelkich przyszłych inwestycji do otaczającego krajobrazu przy zachowaniu tradycyjnych zasad budownictwa regionalnego.

Studium zakłada rozwój i aktywizację turystyczno-rekreacyjną oraz agroturystyczną terenów gminy Miedziana Góra. Zakłada się na tych terenach:

- rozbudowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,
- budowę zbiorników wodnych oraz infrastruktury towarzyszącej dla rozwoju funkcji sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej,
- wytyczenie i oznakowanie szlaków rowerowych,
- wspieranie działań prowadzących do poprawy estetyki wsi preferowanych do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej,
- rozwój zabudowy pensjonatowej.

Studium utrzymuje wyznaczone na terenie gminy Miedziana Góra wszelkiego rodzaju trasy turystyczne i dopuszcza ich rozwój poprzez wyznaczanie nowych, spójnych z polityką województwa świętokrzyskiego i kraju. I tak występują tu ważne z punktu widzenia rozwoju turystyki województwa świętokrzyskiego:

- 1) szlak pieszy - czerwony im. Edmunda Massalskiego;
- 2) samochodowe - "Archeo-geologiczny", "Literacki" i "Cystersów";
- 3) rowerowe:
  - A. "Green Velo",
  - B. niebieski,
  - C. czerwony,
  - D. szlak wokół Strawczyzna,

Ponadto, gmina jest na etapie wytrasowania nowego szlaku rowerowego - Miedzianogórskiego ważnego z punktu widzenia gminy Miedziana Góra.

Ponadto dopuszcza się wyznaczanie i realizację innych dróg, tras oraz ścieżek rowerowych na całym obszarze gminy Miedziana Góra, wykorzystując w szczególności pasy drogowe dróg publicznych (poza drogami ekspresowymi) oraz układ dróg polnych i leśnych.

7. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA - do roku 2030

Wg danych GUS w gminie Miedziana Góra liczba ludności faktycznie zamieszkałej systematycznie wzrastała z 9 409 osób w 2002 r. do 10 972 osób na koniec 2014 r. (5 598 kobiet oraz 5 374 mężczyzn), tak więc wzrost zanotowany został o 1563 osoby. Wzrost liczby mieszkańców wpłynął na zwiększenie wskaźnika gęstości zaludnienia ze 133 osób/km² do 155 osób/ km². W analizowanym okresie występowała przewaga urodzeń nad zgonami, co dawało dodatni przyrost naturalny ludności,

z tym, że zarówno współczynnik urodzeń jak i zgonów wykazywał tendencję wzrostu. Współczynnik urodzeń (na 1000 ludności) wzrósł z 9,7‰ do 11,8‰, a współczynnik zgonów z 6,4‰ do 7,1‰, przy czym najwięcej zgonów odnotowano w 2009 r., tj. 9,3‰.

Według prognozy statystycznej GUS „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2012 – 2035” mieszkańców powiatu kieleckiego będzie sukcesywnie przybywać. Zmiany te będą wynikiem dodatnich wskaźników przyrostu naturalnego oraz salda migracji ludności na pobyt stały.

Wyszczególnienie	Obecnie (2013 r.)	Do roku	
		2018	2030
Powiat kielecki	207 588 osób	210 322	214565 osób
W tym obszary wiejskie	194 044 osoby	196 731	200984 osoby

* źródło danych GUS -Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035, www.stat.gov.pl

Opierając się na powyższej prognozie, jak również uwzględniając dotychczasowe zmiany demograficzne na obszarze gminy sformułowano następującą prognozę ludności, która wykorzystana zostanie na potrzeby niniejszego opracowania.

Na podstawie danych demograficznych (zwłaszcza salda migracji, które w gminie Miedziana Góra utrzymuje się na poziomie dodatnim).

Prognoza liczby ludności do 2030 r. – Gmina Miedziana Góra

Wyszczególnienie	Do roku	
	2023	2030
Gmina Miedziana Góra	13 167	13 314

* obliczenia własne – prognoza ma charakter szacunkowy

Na podstawie przeprowadzonych w części uwarunkowań analiz, stwierdza się, że na poziom wzrostu liczby ludności w gminie mają migracje. Przez ostatnie 13 lat utrzymują się na dodatnim poziomie z tendencją wzrostową. Z danych ewidencji ludności wynika, że na terenie gminy Miedziana Góra osiedlają się ludzie młodzi do 30 roku życia. Powodem takiego stanu jest korzystna polityka gminy, która przygotowała tereny budowlane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przez co proces inwestycyjny skrócił się do niezbędnego minimum. Tendencja taka będzie się utrzymywać w ciągu najbliższych lat. Na teren gminy Miedziana Góra migrują głównie

mieszkańcy Kielc, znajdując tu lepszą ofertę zamieszkania, zwłaszcza, że gmina Miedziana Góra dokonała w ostatnich latach szereg inwestycji w infrastrukturę społeczną i techniczną. Polepszając w ten sposób warunki dla życia ludzi.

8. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

8. 1. Układ drogowy i kolejowy.

Podstawowy układ komunikacyjny gminy Miedziana Góra służący powiązaniom zewnętrznym z pozostałą częścią województwa świętokrzyskiego oraz kraju tworzą:

- droga ekspresowa S-7: Gdańsk – Warszawa – Kielce – Kraków – Rabka Zdrój dostępna poprzez węzeł Kielce Zachód,
- droga krajowa Nr 74 Sulejów - Kielce - Opatów - Zosin (gr. państwa),
- planowana droga ekspresowa S74 (granica województwa łódzkiego/granica województwa świętokrzyskiego - Ruda Maleniecka - Przełom/Mniów - węzeł Kielce-Zachód),
- drogi wojewódzkie nr 750 Barcza - Ćmińsk Kościelny planowana do przebudowy do parametrów drogi klasy głównej (G),
- droga wojewódzka nr 748 Ruda Strawczyńska - Strawczyn - Kostomłoty, planowana do przebudowy do parametrów drogi klasy głównej (G),
- linia kolejowa Nr 8 Warszawa - Kraków,
- drogi powiatowe i gminne.

Drogi gminne istniejące i projektowane oraz drogi obsługujące istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową i usługową, a także tereny działalności gospodarczej będą drogami dojazdowymi z przewagą dróg dwupasmowych. Drogi te wymagają przede wszystkim poprawy stanu nawierzchni, jej ulepszenia i doprowadzenia do parametrów zgodnych z warunkami technicznymi oraz wykonania prawidłowego odwodnienia, co wiąże się w wielu przypadkach z poszerzeniem pasów drogowych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg winna być zgodna z przepisami ustawy o drogach publicznych i rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie oraz uszczegółowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniając lokalne uwarunkowania i ukształtowanie terenu. Minimalne szerokości, dróg publicznych wynikających z przepisów o drogach publicznych mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej nie wymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową, która jest w dobrym stanie technicznym. Dopuszcza się lokalne zawężenie pasów drogowych w sytuacjach wynikających

z lokalnych uwarunkowań i istniejącego zagospodarowania.

Odległość zabudowy od dróg publicznych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż wynika to z przepisów odrębnych o drogach publicznych (do określenia i uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), uwzględniając uciążliwości niosące przez te drogi takie jak: hałas, drgania czy zapylenie. W przypadkach podyktowanych trudnymi warunkami terenowymi można tę odległość zmniejszyć po uzyskaniu zgody zarządu drogi, zgodnie z warunkami wynikającymi z przepisów o drogach publicznych.

Ostateczne ustalenie szerokości dróg w liniach rozgraniczających powinno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego w skali nie mniejszej niż 1: 2000 po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej).

Nowe tereny inwestycyjne, zlokalizowane przy drogach nadrzędnych, prowadzących ruch tranzytowy winny być obsługiwane komunikacyjnie przez drogi niższych kategorii jeżeli jest taka możliwość. Realizacja zjazdów publicznych i indywidualnych z dróg publicznych na warunkach i zasadach właściwego zarządcy drogi.

Wskazuje się na rysunku Studium przebieg drogi ekspresowej S74, który jest najbardziej prawdopodobny do realizacji, dla którego wydano decyzję środowiskową w dniu 26.06.2018 r.

Dopuszcza się działania mające na celu modernizację (unowocześnienie) linii kolejowej nr 8 oraz budowli i budynków na zasadach wynikających z przepisów art. 53 i 54 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym oraz z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów w sąsiedztwie linii kolejowych – do uszczegółowienia na etapie zmian (nowych edycji) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu minimalnych linii zabudowy od linii kolejowych wynikających z przepisów odrębnych. Linia kolejowa Nr 8 planowana jest do modernizacji w celu docelowego prowadzenia ruchu z prędkością 120 km/h. Planowane inwestycje w sąsiedztwie linii kolejowych winny spełniać wymogi obowiązujących przepisów prawa wynikających w szczególności z:

- rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych;
- ustawy o transporcie kolejowym.

W celu ochrony obszarów kolejowych ustala się zakaz odprowadzania wód opadowych na obszary kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających oraz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych na obszar kolejowy.

Dopuszcza się zgodnie z przyjętą uchwałą RM z dnia 7 listopada 2017 r. "Koncepcją budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego", która przewiduje budowę portu lotniczego pomiędzy Warszawą a Łodzią budowę na terenie gminy Miedziana Góra systemu połączeń kolejowych łączącego miasto Kielce z miastem Końskie.

W granicach terenu zamkniętego kolejowego oznaczonego symbolem KK1 dopuszcza się realizację inwestycji stanowiącej system "Sterowania ruchem kolejowym", o maksymalnej wysokości 50 m. Ponadto lokalizacja zabudowy od osi skrajnego toru istniejącej linii kolejowej nr 8 nie może być mniejsza niż 80 m, przy spełnieniu warunków zawartych w ustawie o transporcie kolejowym. Odległość taka uwzględnia ochronę akustyczną oraz drgania powodowane ruchem kolejowym. Lokalizacja zabudowy w sąsiedztwie linii kolejowej winna uwzględniać przepisy odrębne. Ponadto zabrania się odprowadzania wód opadowych na obszar kolejowy i korzystania z kolejowych urządzeń odprowadzających oraz wprowadzania ścieków bytowych na obszar kolejowy. Wyklucza się również lokalizację w sąsiedztwie terenu kolejowego obiektów i urządzeń mogących w jakikolwiek sposób zagrażać bezpieczeństwu ruchu kolejowego.

8. 2. Komunikacja publiczna

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus. Sieć połączeń autobusowych obsługiwana głównie przez MZK Kielce zasadniczo przebiegać będzie obecnymi trasami linii komunikacyjnych. Relacje o mniejszym natężeniu ruchu obsługiwane będą transportem mikrobusowym - głównie przez prywatnych przewoźników.

Na terenie Gminy Miedziana Góra funkcjonuje komunikacja:

- samorządowa,
- prywatna.

Wielkość spodziewanego ruchu i rozwój motoryzacji indywidualnej nie uzasadnia potrzeby rozwoju komunikacji publicznej.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia, a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

8.3. Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też, postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych chodników wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy (drogi G, Z), w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżek rowerowych trasami zapewniającymi podziwianie atrakcyjnego krajobrazu.

Studium dopuszcza wyznaczanie i realizację dróg, tras oraz ścieżek rowerowych na całym obszarze gminy Miedziana Góra, wykorzystując pasy drogowe dróg publicznych (lokalizacja ścieżek rowerowych jedynie zgodnie z przepisami odrębnymi, na zasadach określanych przez zarządcę dróg) oraz wewnętrznych oraz układ dróg polnych oraz leśnych, w których wprowadza się zakaz ich utwardzania.

8.4. Zaplecze motoryzacji indywidualnej

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu usług powinny być realizowane w granicach działek przeznaczanych na te inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do spodziewanych potrzeb zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego.

Zachodzące zmiany rynkowe, występujące w kraju w ostatnich latach, spowodowały niecelowość sterowania opracowaniami planistycznymi lokalizacji usług zaplecza motoryzacji w tym stacji paliw. Obiekty te powinny być traktowane jako usługi komercyjne, ich ilość podyktowana jest potrzebami rynkowymi a lokalizacja powinna wynikać jedynie z wymogów ochrony środowiska i uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Aktualnie nie przewiduje się przy drogach wyższych klas lokalizacji Miejsc Obsługi Podróżnych.

9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

9.1. Gaz

Gmina Miedziana Góra jest zgazyfikowana w części. Sieć gazowa dostępna jest w miejscowościach: Kostomłoty Drugie, Kostomłoty Pierwsze, Miedziana Góra, Ćmińsk oraz Tumlin-Wykień. Dostęp do instalacji gazowej ma około 9% mieszkańców gminy. Pozostałe miejscowości nie posiadają dostępu do sieci dystrybucji paliwa gazowego.

Zakłada się, dalszą gazyfikację gminy na terenach, które takiego medium nie posiadają poprzez rozbudowę sieci.

Na terenie Gminy Miedziana Góra funkcjonuje system sieciowego zaopatrzenia w gaz, który rozprowadzany jest przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w Kielcach. Na obszarach, gdzie sieć gazowa nie występuje, mieszkańcy korzystają z gazu płynnego w butlach.

Aktualnie gaz sieciowy jest jednym z podstawowych nośników energetycznych przyjaznych dla środowiska, znajdującym coraz szersze zastosowanie. Używany jest przede wszystkim na potrzeby bytowe, grzewcze i przemysłowe. W coraz większym zakresie gaz wykorzystywany jest jako paliwo stosowane w kotłowniach produkujących ciepło, wypierając paliwa stałe, charakteryzujące się w procesie spalania wysokim stopniem emisji szkodliwych związków do środowiska naturalnego. Ma to miejsce szczególnie na terenach, gdzie brak jest scentralizowanych źródeł ciepła. Gaz sieciowy jest nośnikiem energetycznym, który określa wyższy standard wyposażenia w infrastrukturę techniczną, a tym samym wpływa prorozwojowo dla zasilanego terenu.

Głównym źródłem gazu dla Gminy Miedziana Góra jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN250 PN16 relacji Parszów Kielce. Gazociąg ten zasila stację gazową redukcyjno- pomiarową I-go stopnia Q-4000, jaka znajduje się w miejscowości Kajetanów (gm. Zagnańsk).

Dalsza gazyfikacja Gminy Miedziana Góra uzależniona jest od spełnienia łącznie podstawowych warunków prawnych (gazyfikacja prowadzona jest w przypadku, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczania paliwa gazowego), ekonomicznych (wykazanie opłacalności inwestycji – ekonomika gazyfikacji zależy w znacznym stopniu od wielkości potencjalnych odbiorców gazu do celów grzewczych) i przede wszystkim technicznych (oddalenie od sieci magistralnych) oraz społecznych (pozyskanie odpowiedniej liczby odbiorców). Według informacji uzyskanych od Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w Kielcach, na obszarach gminy najslabiej zgazyfikowanych, istnieją możliwości techniczne budowy sieci gazowej.

Odległość obiektów budowlanych od sieci i urządzeń gazowych, w tym stacji redukcyjnej winna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640),

obiekty stacji paliw płynnych, tj. zbiorniki i rurociągi technologiczne powinny być sytuowane w odległości minimalnej 40m od gazociągów wysokiego ciśnienia.

W związku z powyższym, dopuszcza się dalszy rozwój sieci gazowych wraz z niezbędną infrastrukturą.

Ponadto przez teren gminy Miedziana Góra planowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia, będącym przyłączem do PGE Energia Ciepła S.A w Kielcach.

9.2. Ciepłownictwo

Sposób zaopatrzenia odbiorców energii cieplnej zlokalizowanych na terenie gminy jest zróżnicowany i bezpośrednio wynika z charakteru zabudowy i gęstości zaludnienia danego obszaru.

Obecnie potrzeby cieplne Gminy Miedziana Góra pokrywane są za pomocą rozproszonych lokalnych kotłowni zlokalizowanych bezpośrednio przy odbiorcach ciepła. Na terenie gminy funkcjonują kotłownie lokalne (budownictwo wielorodzinne oraz obiekty użyteczności publicznej), źródła ciepła wykorzystywane wyłącznie przez właścicieli na własne potrzeby oraz piecowy system ogrzewania mieszkań. W indywidualnym ogrzewnictwie funkcjonują również urządzenia grzewcze o przestarzałej konstrukcji bez jakiegokolwiek regulacji procesu spalania. Moc indywidualnych i lokalnych źródeł ciepła jest dostosowywana do potrzeb odbiorców. Budownictwo mieszkaniowe jest największym użytkownikiem ciepła w gminie, jednocześnie posiadającym największe możliwości redukcji potrzeb cieplnych za pomocą działań termomodernizacyjnych. Biorąc pod uwagę wiek istniejących zasobów mieszkaniowych, stopień dotychczas przeprowadzonych działań termomodernizacyjnych przyjęto średnie oszczędności ciepła na poziomie ok. 18% do 2030 r. Uzyskanie efektów termomodernizacyjnych uzależnione jest przede wszystkim od zaangażowania oraz możliwości finansowych właścicieli nieruchomości. Wszelkie działania termomodernizacyjne są kosztowne, a największe oszczędności i stosunkowo szybki zwrot zainwestowanych nakładów inwestycyjnych uzyskuje się prowadząc prace w sposób kompleksowy.

W przeciągu najbliższych lat nie nastąpią gwałtowne zmiany w wymaganej mocy źródeł ciepła, ani w przewidywanym zużyciu energii cieplnej. Zapotrzebowanie na moc cieplną będzie wzrastać w wyniku powstawania nowej zabudowy, jednocześnie wzrost ilości odbiorców będzie kompensowany wzrostem efektywności wykorzystania tej energii – w oszacowaniu zmian potrzeb cieplnych w perspektywie do 2030 r. uwzględniono działania termomodernizacyjne. Na zużycie energii w budynkach oprócz ich technologii budowy i sprawności źródła ciepła wpływ ma wiele innych czynników, m.in. rodzaj stosowanego paliwa, sprawność instalacji wewnętrznej, różne potrzeby cieplne użytkowników, a także umiejętne zarządzanie energią.

Zadaniem samorządu gminy jest wspomaganie likwidacji tzw. niskiej emisji, której źródłem są piece i kotłownie węglowe, na rzecz ekologicznych systemów ogrzewania. Popieranie i promowanie przedsięwzięć indywidualnych właścicieli mieszkań, polegających na przechodzeniu na ekologicznie czyste rodzaje paliwa, np. energię elektryczną, energię ze źródeł odnawialnych (m.in. kolektory słoneczne dla potrzeb c.w.u.) itp. Działania, które można podjąć w tym zakresie to: stosowanie ulg podatkowych, ułatwienie przepływu informacji o możliwości uzyskania dotacji lub preferencyjnego kredytu. Dodatkowo warto kształtować racjonalne postawy użytkowników poszczególnych obiektów oraz wdrażać przedsięwzięcia niskonakładowe, które również prowadzą do uzyskania oszczędności energii:

- ogrzewanie - montaż zaworów termostatycznych, montaż ekranów grzejnikowych, utrzymanie niskiej temperatury w pomieszczeniach nieużytkowanych, odpowiednie ustawienie mebli (zbyt blisko grzejników utrudnia przepływ ciepłego powietrza), wietrzenie pomieszczeń powinno być intensywne, ale przez krótki czas;
- ciepła woda - nie należy nagrzewać wody powyżej „rozsądnej” temperatury – dla zastosowań bytowo-gospodarczych wystarcza 50°C, mycie naczyń metodą komorową, nie pod bieżącą wodą.

W celu zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powodowanych przez ogrzewanie, należy podjąć działania zmierzające do sukcesywnej wymiany urządzeń grzewczych opalanych węglem lub koksem w urządzeniach wspólnych i indywidualnych, na urządzenia umożliwiające użycie mediów bardziej przyjaznych w stosunku do środowiska – energii elektrycznej, oleju opałowego, gazu, instalacje wykorzystujące energię odnawialną. Jako działanie towarzyszące, należy propagować docieplanie istniejących budynków i stosowania optymalnych ociepleń w nowych budynkach.

Przyjmuje się zasadniczy kierunek w zakresie zaopatrzenia w ciepło o niskoemisyjne lub bezemisyjne źródła ciepła.

9.3. Energetyka

W związku z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy zachodzić będzie potrzeba budowy nowych ciągów średniego napięcia oraz stacji transformatorowych SN/nn oraz linii n/n.

Należy podkreślić, że samo wyznaczenie rezerw terenu pod inwestycje w studium i planie miejscowym nie może być traktowane jako miarodajny sygnał do podjęcia na tych terenach inwestycji z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej, wymagających dużych nakładów. Jak wykazuje praktyka, rezerwy terenów budowlanych są w gminach zwykle bardzo duże i znaczna ich część nie jest w pełni wykorzystywana. W tej sytuacji operatorzy sieci dystrybucyjnych, działający w warunkach rynkowych,

zazwyczaj podejmują działania inwestycyjne (obecnie bardzo szybko finalizowane) dopiero po zawarciu wiążących umów o przyłączenie z inwestorami na danym terenie.

Rozwój systemu zaopatrzenia gminy Miedziana Góra w energię elektryczną powinien zapewnić: zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb-wynikających z rzeczywistego rozwoju przestrzennego gminy i jej aktywności gospodarczej na dostawy mocy i energii elektrycznej o obowiązujących standardach, ograniczenie niekorzystnego oddziaływania elektroenergetycznych linii napowietrznych na krajobraz i walory przyrodnicze gminy. Ponadto na obszarze gminy należy utrzymać: istniejącą infrastrukturę elektroenergetyki wysokiego napięcia 220 kV, 110 kV dopuszczając jej remonty, modernizację i rozbudowę w obrębie zajmowanych terenów i stref technicznych, oraz dotychczasowe zasady zaopatrzenia w energię elektryczną obszarów gminy, polegające na dostawach energii siecią rozdzielczą średniego napięcia. W granicach gminy Miedziana Góra realizowana jest nowa linia elektroenergetyczna 220 kV Kielce Piaski - Radkowiec. Wzdłuż ww. linii elektroenergetycznych uwzględnione zostały pasy technologiczne, w których obowiązują ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu. Szerokość pasa technologicznego dla linii 220 kV wynosi 50 m - po 25 m w obie strony od osi linii, natomiast dla linii 110 kV szerokość pasa technologicznego wynosi 40 m - po 20 m w obie strony od osi linii. W pasach technologicznych:

- 1) należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii,
- 2) nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w tym, w indywidualnych przypadkach, odstępstwa od tej zasady może udzielić Właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych,
- 3) nie należy sadzić drzew oraz roślinności wysokiej,
- 4) wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa technologicznego linii i w jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez Właściciela linii,
- 5) lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w bezpośrednim sąsiedztwie pasów technologicznych wymaga uzgodnień z Właścicielem linii,
- 6) dopuszcza się prowadzenie na linii prac eksploatacyjnych, remontowych i modernizacyjnych,
- 7) dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę linii oraz ewentualną przyszłościową budowę nowej linii na jej miejscu. Realizacja inwestycji po trasie istniejącej linii nie wyłącza możliwości rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczasowych miejscach,
- 8) w przypadku realizacji zadań, przez inne podmioty, związanych z remontem, modernizacją lub budową infrastruktury krzyżującej istniejące linie należy zgłosić do zarządcy sieci celem uzgodnienia warunków kolizji i realizacji prac budowlanych.

Pokrycie ewentualnego przyrostu zapotrzebowania mocy przez istniejących i nowych odbiorców oraz zapewnienie ciągłości i właściwych parametrów zasilania wymagało będzie :

- budowy nowych stacji transformatorowych;
- rozbudowy sieci elektroenergetycznych średniego napięcia;
- rozbudowy sieci elektroenergetycznych niskiego napięcia w celu umożliwienia przyłączenia nowych odbiorców.

W granicach terenu objętego studium dopuszcza się lokalizowanie nie wyznaczonych na rysunku studium urządzeń i sieci energetycznych, jak również stacji trafo - w miarę przyrostu odbiorców.

Przy realizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi zachować bezpieczny odstęp od linii elektroenergetycznych zgodnie z PN-E-05100-1/1998 i przepisami szczegółowymi. Ewentualne zbliżenie budynków do osi linii uzgodnić z zarządcą danej sieci.

Zasilanie terenów objętych studium w energię elektryczną należy prowadzić na warunkach określonych przez zarządcę sieci.

Jeżeli na terenie działki przeznaczonej pod zabudowę przebiega trasa linii ŚN należy w przypadku planowanej zabudowy mieszkaniowej i/lub przemysłowej, przebudować istniejące linie ŚN w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkownikom działek (zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami na własny koszt. O określenie warunków technicznych przebudowy istniejących linii ŚN i n/n należy występować do właściwego zarządcy sieci.

Studium nie wyznacza obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu. Dopuszcza się jedynie lokalizację urządzeń odnawialnych źródeł energii oraz ciepła na potrzeby zabudowy mieszkaniowej obiektów użyteczności publicznej i usług komercyjnych.

Dystrybucja energii elektrycznej na terenie Gminy Miedziana Góra poprowadzona jest z sieci zakładu energetycznego – PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna. Istniejący system zasilania w energię elektryczną zapewnia bezpieczne pokrycie potrzeb energetycznych przedmiotowego obszaru. Stopniowy wzrost obciążenia sieci (pobór energii elektrycznej na terenie gminy wzrasta sukcesywnie) i rozwój przestrzenny gminy powoduje, że rozbudowa sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV jest niezbędna dla zaspokojenia perspektywicznych potrzeb zasilania. Sukcesywna modernizacja i rozbudowa układu zasilania elektroenergetycznego powinna być uwzględniona w planach rozwoju zakładu energetycznego jak również uwzględnić rezerwy dla wzrostu zapotrzebowania w istniejącej zabudowie oraz na nowych terenach przewidzianych do zainwestowania. Wszelkie działania związane z reelektryfikacją muszą obejmować nie tylko odnowienie starej infrastruktury, ale także zwiększenie przepustowości sieci

wynikających z przyrostu liczby obecnie stosowanych i wykorzystywanych odbiorników elektrycznych. Przy modernizacjach i rozbudowie sieci napowietrznych średniego i niskiego napięcia standardem staje się stosowanie przewodów izolowanych, których zaletą w stosunku do linii tradycyjnych jest wysoka niezawodność, mniejsza podatność na zwarcia, duża odporność na uszkodzenia mechaniczne spowodowane czynnikami zewnętrznymi (anomalie pogody oraz zadrzewienia). Uszkodzenia mechaniczne linii napowietrznych to jedna z głównych przyczyn powstawania awarii w systemie zasilania elektroenergetycznego.

Realizacja zamierzeń rozwojowych dotyczących systemów elektroenergetycznych wszystkich poziomów napięć uzależniona jest od stanu gospodarki i kondycji finansowej Zakładu Energetycznego. Rozwój sieci elektroenergetycznych nie należy do zadań własnych gmin, zatem wpływ polityki samorządu na rozwój tych systemów jest znikomy, jednak nie bez znaczenia jest stwarzanie sprzyjających warunków dla poszczególnych inwestycji. Powszechna świadomość i dostęp do informacji o energooszczędnych urządzeniach elektroenergetycznych to główny kierunek racjonalizowania wielkości zużycia energii elektrycznej, a tym samym ograniczenia jej kosztów. Proces obniżenia wielkości zużycia energii elektrycznej dla celów komunalno-bytowych będzie w dłuższej perspektywie czasu kompensowany wzrostem zużycia ze względu na wzrastającą ilość urządzeń elektrycznych w gospodarstwach domowych, pomimo spadku ich energochłonności.

Jeżeli na terenie działki przeznaczonej pod zabudowę przebiega trasa linii ŚN należy w przypadku planowanej zabudowy, przebudować istniejące linie ŚN w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkownikom działek (zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami na własny koszt. O określenie warunków technicznych przebudowy istniejących linii ŚN i n/n należy występować do właściwego zarządcy sieci.

W związku z powyższym, dopuszcza się dalszy rozwój sieci elektroenergetycznych wraz z niezbędną infrastrukturą, przy czym preferuje się budowę sieci podziemnych.

Utrzymuje się istniejącą na terenie gminy Miedziana Góra w miejscowości Ćmińsk Rządowy farmę wiatrową, od której wyznacza się odległość stanowiącą dziesięciokrotność całkowitej wysokości od poszczególnych wiatraków, w granicach której ustala się zakaz lokalizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej. Dalszy rozwój elektrowni wiatrowych w granicach obszaru objętego studium jest ograniczona w związku położeniem całego obszaru gminy Miedziana Góra w przestrzennych formach ochrony przyrody co wynika z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. w zakresie elektrowni wiatrowych.

9.4. Wodociągi

Zasadą ogólną jest, aby system zaopatrzenia w wodę zapewniał mieszkańcom gminy oraz pozostałym odbiorcom wymaganą ilość, niezawodność dostawy i odpowiednią jakość wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Gmina Miedziana Góra jest w 98% zwodociągowana. Na terenie gminy znajduje się jedno ujęcie wody (studnia zasadnicza i awaryjna) w miejscowości Ćmińsk. Łączna długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 121,17 km.

Warunkiem prawidłowego zaopatrzenia w wodę gminy jest modernizacja i rozbudowa systemów wodociągowych, w tym:

- utrzymanie sieci i urządzeń wodociągowych w dobrym stanie technicznym,
- zmniejszenie strat wody w sieci poprzez wymianę odcinków przewodów o największej awaryjności, sukcesywne rozbudowywanie sieci wodociągowej w celu rozszerzenia zasięgu obsługi i uzbrojenia terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Ujęcie wód nie posiada ustanowionych stref ochrony pośredniej. W związku z tym z uwagi na postępującą urbanizację terenów gminy widzi się pilną potrzebę ich ustanowienia. Zadanie to zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ciąży na właścicielu ujęcia wodnego.

Ujęcie pracuje w oparciu o pozwolenie wodnoprawne - decyzja Starosty Powiatu Kieleckiego znak: GP.6341.57.2015 z dnia 20 października 2015 r. na szczególne korzystanie z wód, tj. na pobór wód podziemnych z dwuotworowego ujęcia w miejscowości Ćmińsk w ilościach:

$$Q_{\max h} = 110 \text{ m}^3/\text{h},$$

$$Q_{\text{śr d}} = 2\,100 \text{ m}^3/\text{d},$$

$$Q_{\max \text{ dob}} = 2\,520 \text{ m}^3/\text{d},$$

$$Q_{\max r} = 766\,500 \text{ m}^3/\text{r}.$$

Pobór wody podziemnej odbywa się przy pomocy studni zasadniczej S-2 o ustalonych zasobach eksploatacyjnych wg stanu na 25 października 1985 r. w ilości $Q_e = 110 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji 22 m oraz studni awaryjnej S-1 o wydajności eksploatacyjnej w ramach zasobów studni zasadniczej $Q = 55,8 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 3,75 \text{ m}$.

Powyższe pozwolenie wodnoprawne ważne jest do 20 października 2035 r.

W związku z powyższym, dopuszcza się dalszy rozwój sieci wodociągowych wraz z niezbędną infrastrukturą, w tym budową nowych ujęć wód podziemnych.

9.5. Kanalizacja

Sieć kanalizacyjna jest systematycznie rozbudowywana. Wg stanu na wrzesień 2017 r. długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 70,1 km. Stopień skanalizowania gminy wynosi 60%. W sieć

kanalizacji sanitarnej wyposażone są miejscowości: Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra Tumlin. Obecnie, tj. w dacie sporządzania niniejszej dokumentacji trwają projektowe mające na celu wybudowanie sieci w pozostałych miejscowościach gminy Miedziana Góra.

Ponadto w gminie funkcjonuje 3,2 km kanalizacji deszczowej. Kanalizacja deszczowa funkcjonuje wzdłuż ulicy Starowiejskiej i ulicy Kościelnej w Kostomłotach Drugich, w centrum Miedzianej Góry (wokół placu przed Urzędem – ul. Urzędnicza, ks. Nachtmana i ks. Przyłęckiego) oraz część ul. Podgród w miejscowości Ćmińsk. Odbiornikiem ścieków deszczowych jest rzeka Sufraganiec.

Ustala się dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej. Ścieki odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków położonej w miejscowości Kostomłoty Drugie.

Decyzją znak: RO-II.6341.99.2014.JM z dnia 18 września 2014 r. Starosta Powiatu Kieleckiego udzielił Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Miedzianej Górze, pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód - wprowadzenie do cieku pod nazwą "Dopływ z Miedzianej Góry" w km. 1+450, oczyszczonych ścieków komunalnych z rozbudowanej oczyszczalni ścieków o RLM12000 w miejscowości Kostomłoty Drugie, gm. Miedziana Góra. Określił instalacje dla ww. oczyszczalni ścieków, tj.:

- część mechaniczną,
- część biologiczną,
- część osadową,
- obiekty towarzyszące m.in.: rurociągi, studzienki, budynek oczyszczalni i budynek techniczny, plac składowania osadu, bioliltry do oczyszczania powietrza, wylot ścieków oczyszczonych.

W ww. pozwoleniu wodnoprawnym określono następującą wielkość dopuszczalnej emisji:

1) ilość ścieków:

$$Q_{\text{śr. d}} = 1350 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max h}} = 112,5 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{max r}} = 510000 \text{ m}^3/\text{r}$$

2) dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń:

$$\text{BZT}_5 = 25 \text{ mgO}_2/\text{l}$$

$$\text{ChZT} = 125 \text{ mgO}_2$$

$$\text{zawiesina} = 35 \text{ mg/l}$$

$$\text{azot ogólny} = 35 \text{ min. \% redukcji}$$

$$\text{fosfor ogólny} = 40 \text{ min. \% redukcji.}$$

Termin ustalenia ważności pozwolenia wodnoprawnego ustalono na dzień 15 września 2024 r.

Zgodnie z Uchwałą Nr XIV/197/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Miedziana Góra (dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 2652) wyznaczona została aglomeracja Miedziana Góra o równoważnej liczbie mieszkańców 9 960, z oczyszczalnią ścieków w Kostomłotach Drugich obejmująca miejscowości: Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin - Wykień, Tumlin - Podgród, Ciosowa, Ćmińsk, Bobrza, Porzecze, Przyjmo, z wyłączeniem obszarów obsługiwanych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków. Zgodnie z załącznikiem Nr 1 do ww. uchwały takich przydomowych oczyszczalni ścieków funkcjonuje 31, w tym: w miejscowości Bobrza - 4 szt., Ciosowa - 3 szt., Ćmińsk Kościelny - 5 szt., Ćmińsk Rządowy - 9 szt. i Miedziana Góra - 10 szt.

W związku z powyższym, dopuszcza się dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej wraz z niezbędną infrastrukturą.

9.6. Telekomunikacja

Brak szczegółowych rozwiązań i kierunków rozwoju gminy z dużym prawdopodobieństwem zakłada się zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu w szerokim zakresie do łączności telefonicznej oraz wszelkich usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych.

Uzupełnieniem dla przewodowej łączności telefonicznej będzie telefonia komórkowa. Dzięki stacjom bazowym z urządzeniami nadawczo-odbiorczymi operatorów telefonii komórkowej zlokalizowanym w sąsiednich gminach, na całym obszarze gminy Miedziana Góra zapewniona będzie możliwość korzystania z telefonów komórkowych.

Na obszarze objętym Studium z wyłączeniem terenów lasów dopuszcza się lokalizację obiektów z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci szerokopasmowych przy uwzględnieniu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych jakie muszą być spełnione dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc przebywania dla ludzi, oraz przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

W zakresie łączności telekomunikacyjnej, Studium ustala:

- 1) na obszarze objętym zmianą Studium dopuszcza się lokalizację obiektów z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej przy uwzględnieniu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych jakie muszą być spełnione dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc przebywania dla ludzi, oraz jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.
- 2) sukcesywne kablowanie napowietrznych linii telefonicznych.

- 3) w obrębie linii rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg dopuszcza się prowadzenie linii telekomunikacyjnych oraz lokalizację szafek z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej na warunkach określonych przez zarządcę drogi.

9.7. Gospodarka odpadami

Podstawowym celem systemu gospodarki odpadami w gminie Miedziana Góra jest osiągnięcie odpowiednich standardów, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Gmina Miedziana Góra nie posiada własnego, gminnego składowiska odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu gminy Miedziana Góra składowane są na składowisku odpadów w Promniku (gm. Strawczyn) zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego.

W celu zrationalizowania gospodarki odpadami uznaje się za celowe wprowadzenie na szeroką skalę praktyki selektywnego gromadzenia odpadów w miejscach ich powstawania, umożliwiającej odzyskiwanie surowców wtórnych w postaci makulatury, szkła, złomu metali, opakowań z tworzyw sztucznych itp. Wprowadzenie tej formy gromadzenia odpadów, obok korzyści z odzyskanych surowców wtórnych, pozwoli na zmniejszenie ilości odpadów odwożonych na składowisko.

Na podstawie analizy gospodarczej kraju można zakładać, że przyrost odpadów będzie wynosił około 3% rocznie. Jednocześnie wzrośnie procent podmiotów gospodarczych, które wdrażać będą nowe technologie mało i bezodpadowe. W perspektywie kilku, kilkunastu lat spowoduje to relatywny spadek ilości wytworzonych odpadów oraz zwiększenie stopnia odzysku u wytwórców odpadów.

W zakresie gospodarowania odpadami stałymi ustala się zasadę odbioru odpadów w systemie zorganizowanym pod nadzorem Urzędu Gminy lub na zasadzie indywidualnych umów z odbiorcą odpadów i wywóz ich na wysypisko odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów u źródła ich powstawania. Gospodarka odpadami stałymi na terenach obiektów usługowych i produkcyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi.

10. OBRONA CYWILNA

Gmina Miedziana Góra nie należy do gmin o wysokim natężeniu czynników zagrażających życiu i zdrowiu ludności, pomimo to „Studium...” uwzględnia możliwość wystąpienia zagrożeń żywiołowych i katastrofalnych oraz ich wpływ na proces rozwoju przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Zgodnie z postulatami z zakresu obrony cywilnej na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

- przewidzenie przez użytkowników budownictwa jednorodzinnego ukryć przed promieniowaniem jonizującym poprzez adaptację pomieszczeń piwnicznych i innych na wypadek zagrożenia i wojny;
- zabezpieczenie przed likwidacją i przysposobienie do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych istniejących studni;
- przystosowanie nowoprojektowanych łaźni i innych pomieszczeń do prowadzenia zabiegów sanitarnych, zakładów pralniczych do prowadzenia procesów odkażania, dezaktywacji i dezynfekcji bielizny i odzieży, myjni i parkingów pojazdów samochodowych na punkty zabiegów specjalnych środków transportu;
- rozbudowę systemu alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożenia poprzez uzupełnienie syren alarmowych i zaplanowanie ich włączenia do systemu radiowego powiadamiania;
- zapewnienie przelotowości istniejących i projektowanych dróg w celu zapobieżenia przed ich zagruzowaniem od walących się budynków. Przelotowość ulic powinna zapewnić sprawną ewakuację mieszkańców na wypadek zagrożenia;

oraz:

- należy przestrzegać warunków określonych przez właściwe terytorialnie jednostki odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa powodziowego kraju. W szczególności zaś podejmowane w granicach terenów zagrożonych powodzią działania inwestycyjne powinny uwzględniać zakazy dotyczące:
  - wznoszenia obiektów budowlanych (z wyjątkiem obiektów służących ochronie przeciwpowodziowej),
  - składowania materiałów,
  - dokonywania zmian w ukształtowaniu terenu,
  - sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które mogą utrudnić ochronę tych obszarów przed powodzią;
- należy uwzględnić potrzebę konserwacji i wykaszania rowów odwadniających, co zapobiegnie lokalnym podtopieniom;
- odpowiednie kształtowanie zabudowy głównie w pobliżu dróg: krajowej i wojewódzkiej, nie zagęszczanie zabudowy, przewidzenie możliwości odsunięcia linii zabudowy od krawędzi drogi (przy ewent. rozbudowie) itp. w celu ograniczenia skutków ewentualnego skażenia toksycznego związanego z przewozem niebezpiecznych substancji chemicznych.

IV. USTALENIA FORMALNE

W Studium określa się następujące obszary i obiekty rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- rozbudowa sieci wodociągowej wraz z ujęciami wód podziemnych w miarę potrzeb;
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- szkoły publiczne;
- świetlice środowiskowe;
- modernizacja dróg gminnych i powiatowych dróg publicznych.

Określa się następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz programów gminnych:

- powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego ;
- utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 (obecne posiadające status "obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty");
- program SOPO - rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1: 10 000 osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce;
- budowa drogi ekspresowej S-74; budowa drogi S-74 na odcinku Przełom/Mniów - Kielce (droga S-7);
- prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna - Kielce - Kozłów;
- poprawa gospodarki ściekowej w na terenie kieleckiego obszaru metropolitalnego;
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia w celu przyłączenia Elektrociepłowni Kielce;
- budowa projektowanej linii energetycznej 220 kV Radkowice - Kielce Piaski;
- zagospodarowanie terenów wokół obiektów turystycznych w celu stworzenia atrakcyjnego produktu turystycznego.

V. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

- 1) ustalenia zawarte w tekście i rysunku studium wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy Miedziana Góra,
- 2) niezależnie od wyznaczonego w studium przeznaczenia i sposobu zagospodarowania, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się:
  - a) korygowanie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu w przypadku konieczności dostosowania ich do ewidencyjnych granic działek;
  - b) lokalizację niewyznaczonych w studium:
    - urządzeń, obiektów infrastruktury technicznej związanych z zaopatrzeniem w wodę, energię elektryczną, ciepło i gaz, gospodarką ściekową i telekomunikacyjną,

- ciągów komunikacyjnych,
  - szlaków turystycznych, ciągów pieszych i rowerowych.
- 3) w stosunku do zapisów tekstu i rysunku studium zawierających jego ustalenia, przyjmuje się następującą interpretację:
- a) granice wyznaczonych terenów pod różne formy zabudowy traktuje się jako orientacyjne, a więc jako zgeneralizowany obraz użytkowania terenów. Ostateczne ustalenia powinny być dokonywane w trakcie przygotowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
  - b) przedstawione na rysunku przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną i może być uzupełnione innymi funkcjami, które nie mogą być jednak przeciwstawne funkcji wiodącej,
  - c) przyjmuje się, że kierunki zagospodarowania wraz z politykami dotyczącymi środowiska przyrodniczego, komunikacji, infrastruktury technicznej, stanowiąc będą podstawę do ustalenia kolejnych wersji programów rozwoju infrastruktury technicznej,
  - d) znaczna ilość terenów przeznaczonych na określone cele wynika z przyjętej w studium zasady, że władze samorządowe powinny dysponować szeregiem możliwości lokalizacyjnych dla realizacji programu rozwojowego gminy.

VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Na podstawie § 4 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233).

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra, zwany dalej zmianą studium, sporządzony został w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

1. Opracowanie ekofizjograficzne,
2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
3. Strategię rozwoju województwa świętokrzyskiego,
4. Kleczkowski A.S., 1990 – Mapa Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, skala 1:500 000. AGH Kraków,
5. Leśniak A., Stachurski M., Wójtowicz B., 2000 – Przyroda województwa świętokrzyskiego. Urząd Wojewódzki w Kielcach.

6. Przeniosło S., (red.), 2002 – Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce (stan na rok 1999), PIG Warszawa,
7. Rubinowski Z. (red.) Dokumentacja dla utworzenia Obszarów Chronionego Krajobrazu w województwie kieleckim. KTN w Kielcach,
8. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2004. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki. Kielce 2005,
9. Mapa Glebowo-Rolnicza skala 1: 5 000, WBG i UW w Kielcach, Kielce 1976r.,
10. Obowiązujące przepisy prawa,
11. Wnioski instytucji opiniujących i uzgadniających projekt studium oraz wnioski osób fizycznych złożonych do Wójta Gminy Miedziana Góra po ogłoszeniu do przystąpienia sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium dokonuje aktualizacji polityki przestrzennej w zakresie wskazanym w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia Studium. Stanowi więc nową edycję dokumentu, który zatwierdzony został Uchwałą Rady Gminy w Miedzianej Górze Nr XIV/119/2000 z dnia 31 maja 2000 r. W sumie dokument ten posiada kilkanaście zmian jednostkowych. Sporządzenie niniejszego dokumentu wynika z opracowanej Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Miedziana Góra, zatwierdzonej Uchwałą Nr XVIII/146/16 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra.

Głównym celem Studium jest stworzenie nowej polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Projekt Studium obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy Miedziana Góra. Przedmiotem ustaleń Studium jest określenie nowej polityki przestrzennej gminy Miedziana Góra zgodny z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie Studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawnych oraz przepisów prawa miejscowego.

Przy określaniu sposobów zagospodarowania terenów w projekcie Studium należy zapewnić warunki do utrzymania równowagi przyrodniczej, racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi środowiska, ochrony walorów krajobrazowych oraz warunków klimatycznych. Zagospodarowanie terenu powinno ponadto w jak największym stopniu zapewniać zachowanie naturalnych walorów terenu.

Przewidziany sposób zagospodarowania terenu przyczyni się do zmian w środowisku przyrodniczym przedmiotowego obszaru, ponieważ nowe zainwestowanie będzie powodować zmiany w środowisku przyrodniczym i nie da się ich całkowicie wyeliminować. Realizacja nowych obiektów, poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winna być zgodna z wytycznymi zawartymi w projekcie Studium.

Teren objęty granicami Studium położony jest w: Suchedniowsko-Oblęgorskim Parku Krajobrazowym, Suchedniowsko-Oblęgorskim Obszarze Chronionego Krajobrazu położonym na otulinie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego oraz Podkieleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu, a także obszarach Natura 2000 Lasy Suchedniowskie oraz Dolina Bobrzy. Projektowane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko obszarów chronionych. Studium zakłada wyłączenie z zabudowy doliny stale i okresowo prowadzące wody. Są to teren o niekorzystnych warunkach fizjograficznych dla funkcji mieszkaniowej i usługowej. Wprowadzone zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie wpłyną negatywnie na obszary chronione, ponieważ projektowane zagospodarowanie terenu nie koliduje z zakazami jakie obowiązują na tych terenach.

Ponadto projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów NATURA 2000.

Część planowanych form zagospodarowania może spowodować zmiany w środowisku. Dotyczy to w szczególności zwiększenia powierzchni terenów mieszkaniowych i usługowych oraz terenów związanych z eksploatacją złóż surowców mineralnych, niemniej jednak ustalenia Studium posiadają zapisy minimalizujące negatywny wpływ na środowisko.

W Studium wskazano bezwzględnie, iż po zakończeniu wydobywania tereny kopalni muszą zostać zrehabilitowane. Zrehabilitowane tereny pokopalniane wzbogacają krajobraz gminy i mogą stać się osobliwością na skalę regionalną i krajową. Dzięki tym działaniom udostępnione mogą zostać również nowe unikalne odsłonięcia geologiczne o wysokich walorach przyrodniczych i naukowych.

W związku z powyższym należy ograniczyć do minimum te zmiany, poprzez rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska oraz przestrzeganiu zaleceń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Studium. Pozwoli to na zachowanie zasady zrównoważonego rozwoju.